KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 83 — 1925 | Federated Pressin jäsen. | Lauantaina heinäk. 18 p. — Sat., July 18th, 1925 | IX Vuosik. — Vol. IX

Kädet irti Kiinasta

Vancouverin ammatti- ja sekatyöläisten neuvoston lausunto

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Vancouver.—Vancouverin Trades and Labor Council viime kokouksessaan yksimielisesti hyväksyi päätöslauselman, jossa tuomitaan ulkomaisten imperialistien Kiinan asioihin sekaantuminen ja vaaditaan ulkomaalaisten sotajoukkojen ja laivaston poistamista Kiinan alueelta. Päätöslauselma, joka on lähetetty pääministeri MacKenzie Kingille ja kaikille työväenedustajille parlamentissa, kuuluu:

Koska työväenluokan edut taisteluissaan työnantajaluokkaa vastaan ovat samat huolimatta siitä käydäänkö taistelua teollisesti korkealle kehittyneissä Europan ja Amerikan maissa, tai Idän takapajuisissa maissa, joissa kapitalismi on vasta nousukaudessaan; ja

Koska Kiinan teollinen kehitys jo on kohonnut sille nykyaikaisen sivistyksen tasolle, jossa 250,000 Shanghain kutomotyöläistä oli pakotettuja lakkoutumaan vastustaakseen niitä kurjia ja alentavia olosuhteita, joiden alaisiksi he ovat joutuneet puuvillakutomoiden omistajien menettelyn johdosta, joista kaikki ovat ulkomaalaisia, yhdeksän kymmenettä osaa ollen brittiläisiä ja japanilaisia. Työläisten vaatimukset ollen ainoastaan sellaisia, että kaikkien työläisten huolimatta siitä missä maassa he ovat, täytyy niitä kannattaa, kuten työajan lyhennys — nykyinen työaika ollen 12 aina 13½ tuntiin päivässä, seitsemän päivää viikossa — ja palkkojen ylennys, nykyinen palkkataso ollen alapuolella nälkärajan; ja

Koska myllyjen omistajien etujen mukaisesti brittiläisten viranomaisten kontrollissa ja ohjauksen alaisena olevat poliisit ja sotajoukot ovat ampuneet aseettomia lakkolaisia ja heille myötätuntoisia henkilöitä, tappaen yli sata ja haavottaen satoja lisää, pitäen yllä konekivääritulta kuusi päivää, jolla aikaa ei yhtään valkoista miestä tai naista löytynyt kaatuneiden joukosta, joka on todistuksena työläisten rauhallisesta menettelystä, huolimatta kapitalistisen sanomalehdistön valheellisesta propagandasta; ja

Koska Britannian ammattiunionistinen liike on julistanut vastustavansa kaikkia imperialistien vehkeilyitä Kiinan kansan edelleen orjuuttamiseksi;

Niin olkoon päätetty, että Vancouverin Trades and Labor Council vaatii Canadan Trades and Labor Congressin julistamaan, että se vastustaa Canadan hallituksen pienintäkin sekaantumista Kiinan kansan sisäisiin asioihin ulkomaalaisten konsessionaarien ja imperialistien rosvoyhtymäin eduksi, jotka armottomasti imevät elinnesteen kiinalaisista työläisistä.

Ja olkoon edelleen päätetty, että Vancouverin Trades and Labor Council lausuu toverillisen tervehdyksensä kiinalaisille työläisille ja kannattaa heitä heidän vaatimuksissaan, jotka ovat laaditut brittiläisten pyssyhurttien murhaavan hyökkäyksen jälkeen ja jotka ovat:

1. Asestettujen joukkojen käyttäminen siviiliväestöä vastaan on heti lakkautettava.
2. Niitä, jotka ovat vastuunalaisia aseettomien työläisten ja ylioppilaiden ampumiseen, on rangaistava.
3. Tapettujen ja haavoitettujen perheille on maksettava korvausta.
4. Ulkomaiden sotajoukot ja laivasto on heti poistettava.
5. Sopimukset, jotka takaavat ulkovalloille erikoisoikeuksia ja myönnytyksiä sopimuksen alaisissa satamissa, on uudestaan käsiteltävä ja muutettava.

Riff-kansan sortajat ovat Suur-Britannialta apua ruinaamassa

Lontoo. — Ulkoasiain sihteeri Austen Chamberlain selosti keskiviikkona parlamentin alahuoneessa Suurbritannian kantaa Marokon tilanteeseen nähden, vastatessaan asian suhteen tehtyyn kysymykseen.

Ranskan ja Espanjan hallitukset, selitti hän, ovat esittäneet, että brittiläisten laivastovoimat ryhtyisivät estämään aseitten kuletusta Tangierin aluevesillä, että Ranskan ja Espanjan aluevesien rajoja siirrettäisiin kolmesta mailista kuuteen mailiin rannikolta ja että kaikkien kolmen maan toimesta laskettaisiin sotajoukkoja maihin Tangierissa tuon kaupungin puolustamiseksi.

Chamberlain sanoi Britannian hallituksen olevan valmiin noudattamaan Tangierin sopimusta ja avustamaan aseitten kuletuksen estämisessä tuolla alueella, mutta ei olevan halukkaan ottamaan osaa minkäänlaisiin toimiin Tangierin vesistön ulkopuolella, eikä hyväksymään aluevesistöjen laajentamista kolmen mailin ulkopuolelle. Britannian hallitus myös vastustaa ehdotettua sotajoukkojen Tangieriin lähettämistä, koska sellainen toimenpide mahdollisesti provoseeraisi riffit hyökkäämään Tangieriin.

Pariisista saapuneet tiedot kertovat tilanteen sotarintamalla olevan entisellään.

Tulvaan on hukkunut 3,000 henkilöä Koreassa

Tokio. — Koreassa vallinneissa tulvissa uskotaan kolmetuhatta henkilöä hukkuneen, kerrotaan Hochi Shimbunille tulleessa tiedotuksessa. Lakkaamattomat sateet ovat aiheuttaneet sen, että vesi Rakuto-joessa on kohonnut yli äyräittensä, tulvittaen tavattoman suuria alueita. Söylistä on lähetetty pelastusjoukkue. Joillakin rautateillä on liikenne lakkautettu.

Englanti myöntää, ettei se voi väkivalloin hallita Intiaa

New York. (FP) — Ensi kerran eräs korkea englantilainen viranomainen myöntää, että Englanti ei voi hallita Intiaa väkivalloin, sanoo Sailendra N. Ghose, intialainen poliittinen pakolainen, joka johtaa Intian vapauden ystävien järjestöä, viitaten loordi Birkenheadin lausuntoon Englannin parlamentin alahuoneessa. Birkenhead, Intian valtiosihteeri, sanoi: "Me emme enää kehu pitävämme mahtavaa itää hallussamme väkivallalla, mutta me pyydämme Intiaa kulkemaan kanssamme rinnan hedelmällisessä, sopusointuisessa, toveruudessa, joka saattaa luoda mahtavimmat ja ylpeimmät päivät Intian historiassa."

Lausunto on alkutoimenpiteenä Intian lainlaatijakunnan natsionalistien kongressin ja hallituksen konferenssin koollekutsumiselle harkitsemaan mitä olisi tehtävä, että saataisiin uudistetuksi vuoden 1919 laki, mikä antaa osittaisen itsehallinnon Intialle. C. R. Das, Intian swarajipuolueen (vapauspuolueen) manalle mennyt johtaja, yritti saada aikaa sellaista konferenssia laatimaan Intialle perustuslakia, jonka Intian lainlaatijakunta hyväksyisi ja joka jätettäisiin Intian kansan ja Englannin parlamentin hyväksyttäväksi. Das osotti kantansa olevan Gandhin kantaa edullisemman siinä, että osanotto Intian hallitukseen oli välttämätön osottamaan parlamenttaarisen rakenteen riittämättömyyden. Vuoden 1919 laki on muuttunut kuolleeksi kirjaimeksi, hallituksen hallitessa laeilla ilman kansan valitsemain edustajain suostumusta.

Englanti ei tule milloinkaan myöntymään kolmeen perusvaatimukseen, arvelee Ghose. He haluavat Intian kontrollia 1) sota-, 2) raha- ja 3) ulkomaa-asioissa. Englannin hallitus saattaa luultavasti antaa perään vähäpätöisissä hallinnollisissa asioissa, yrittäessään epätoivoisesti säilyttää taloudellisen otteensa. Mitään voittoa Intian vapaudelle ei tulla saamaan, Intian työläiset ja talonpojat eivät tule hyötymään. Mutta Intian kansallinen liike on liian voimakas, yhteenliittyvä, huolimatta Birkenheadin propagandasta, väittää Ghose. Hindut ja muhamettilaiset, liikemiehet, virkamiehet, työläiset ja talonpojat tulevat taistelemaan Intian vapauden puolesta. Kullakin saattaa olla omat ihanteensa siitä, mitä tällä vapaudella tarkotetaan, mutta kaikki työskentelevät yhdessä nyt Englantia vastaan.

Työväenpuolueen johtaja Ramsay MacDonaldkaan, pääministerinä ollessaan, ei mennyt niin pitkälle, kuin Birkenhead, myöntäessään Englannin väkivallan epäonnistumisen Intiassa. Ghose viittasi MacDonaldin kirjeeseen, jossa hän ilmotti hallituksen tulevan käyttämään kaikki voimansa kontrolloidakseen Intian.

Scopesin jutun kuulustelu

Dayton, Tenn. — Kehitysopin kuulustelun alkuvaiheissa on syyttäjäin puoli saavuttanut ensimäisen muodollisen voiton, kuulusteluja johtavan tuomari John T. Raulstonin hylätessä puolustuslakimiesten esityksen John T. Scopesia vastaan tehdyn syytöksen kumoamisesta. Esityksen hylätessään joutui tuomari julistamaan Tennesseen kehitysoppivastaisen lain täydelleen perustuslailliseksi, ettei se ole ristiriidassa sen paremmin Tennesseen valtion, kuin liittohallituksenkaan perustuslain kanssa .

Nähtävästi tuosta ensimäisestä voitostaan innostuneina, ovat syyttäjälakimiehet ryhtyneet toimenpiteisiin, saadakseen ehkäistyksi tiedemiesten käyttämisen todistajina Scopesin puolesta.

Rautatieporhot valmistautuvat elonkorjaajain kulettamisen varalta

Montreal. — Rautatieporhot ovat ryhtyneet tavanmukaisiin valmisteluihin, saadakseen mahdollisimman suuret joukot työläisiä matkustamaan itämaakunnista elonkorjuuseen lännelle. Hallituksen ja molempien rautateiden edustajain välillä on jo pidetty useita neuvottelukokouksia, joissa on arvioitu lännen maakunnissa tänä syksynä tarvittava elonkorjaajain määrä kuudeksikymmeneksi tuhanneksi, joista noin viisikymmentätuhatta pitäisi saada Itä-Canadasta. Winnipegissä pidetään t.k. 24 päivänä rautateiden ja aavikkomaakuntain hallituksien edustajain välillä kokous, jossa tullaan ottamaan lopullinen selvyys tarvittavain miesten määrästä ja päättämään niiden värväämisestä ja kulettamisesta.

Tarpeetonta oikeastaan on huomauttaa, että melkein poikkeuksetta jokaisena syksynä on aavikkomaakuntiin kuletettu enemmän miehiä, kuin siellä on tarvittu. Vaikka laskelmia tehdäänkin, ei niitä kuitenkaan käytetä niin, että niistä elonkorjuuseen menevät työläiset mitään hyötyisivät. Kyytiä heille tosin annetaan vähän halvemmalla kuin muulloin, mutta siitä viis välitetään, saavatko he kaikki työtä tai ei.

Purcell valittu Englannin parlamenttiin täytevaaleissa

Lontoo. — Forest of Dean vaalipiirin täytevaaleissa tuli parlamenttiin valituksi vasemmistolaisiin lukeutuva työväen johtomies Purcell, joka on luokkataistelun kannalla olevain työläisten keskuudessa kaikissa maissa tullut hyvin kuuluisaksi senjälkeen, kuin hän viime talvena teki Venäjän matkan useain toisten brittiläisen ammattiliikkeen johtomiesten kanssa. Hänen saamansa edustajapaikka on aikaisemminkin kuulunut Työväenpuolueen edustajalle, mutta sen omaaja, J. Wignall, joka äskettäin kuoli, kuului Työväenpuolueen oikeistoon. Purcell sai 3,022 äänen enemmistön. Vaalipiirin suuri enemmistö on kaivosmiehiä, jotka luonnollisesti olivat valmiit äänestään omaa miestään aikana, jolloin kaivosteollisuutta uhkaa jättiläismäinen työnselkkaus.

Britannian kaivosmiehet uhmaavat hallituksen tutkinto-oikeussuunnitelmaa

Scarborough, Eng. — Täällä koolleva Kaivosmiesliiton konventsioni on keskiviikkona virallisesti tiedottanut, että liiton puolesta tullaan ilmottamaan hallitukselle, ettei liitto voi hyväksyä hallituksen nimittämää tutkinto-oikeutta, jonka tehtävänä olisi tutkia tuleeko kaivosmiesten palkkoja alentaa ja heidän työpäiväänsä pitentää. Liitto on valmis ryhtymään avonaiseen neuvotteluun omistajain kanssa heti, kuin viimeksimainitut ovat peruuttaneet vaatimuksensa palkkoihin ja työpäivään nähden.

Kiinaan suhtautuminen vielä sopimatta, sanoo Coolidge

Swampscott, Mass. — Kiinan pulman ratkaisemiseksi on presidentti Coolidge itse ryhtynyt johtamaan neuvotteluja toisten suurvaltain kanssa. Hän koettaa saada Kiinan tilanteen johdetuksi siihen pisteeseen, että suurvallat voisivat lähitulevaisuudessa ryhtyä pitämään neuvottelukokousta sekä tullikysymyksen järjestämisestä, että suurvalloilla olevain erikoisten alueellisten oikeuksien luovuttamisesta.

Edelleen selvitellessään miten Kiinan kysymykseen käydään käsiksi, kielsi presidentti virallisesti sen seikan, että Yhdysvallat, Suurbritannia ja Japani olivat päässeet yhteisymmärrykseen yhteisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä kaukaisessa idässä. Yhdysvaltain päämiehelle ei ole Tokiosta tullut mitään sen suuntaista raporttia. Yhdysvallat koettavat kaikilla keinoin saada kaikki suurvallat, jotka ovat allekirjotuksillaan vahvistaneet Washingtonin asekonferenssin yhdeksän vallan sopimuksen, toimimaan tuon asekonferenssin säädösten mukaisesti.

Presidentin uskotaan olevan taipuvaisen sysäämään Ranskan niskoille vastuunalaisuuden erikoisten alueoikeuksien luovuttamista ja tullikysymyksiä koskevan konferenssin pitämisen viivyttämistä. Olettamuksensa perustaa presidentti siihen, kun Ranskan niin vastahakoisesti allekirjotuksellaan vahvisti Washingtonin konferenssin päätökset.

Austraaliassa kaasu- ja sähkötyöläiset yhtynevät tukemaan merimiesten lakkoa

Sydney, Australia. — Taistelu näyttää olevan väistämättömänä seurauksena merimiesten ja heidän isäntäinsä välisestä selkkauksesta. Toiveet riitaisuuden sopimisesta murskautuivat tiistaina, jolloin laivain omistajat vaativat miesten peruuttamaan lakkojulistuksensa, ja jolloin myös merimiehet laajensivat taistelualuetta, niin että lakkojulistus koskee myös Burs-Philip and Co:n sisävesien laivoja, vaikka sanottu yhtiö oli ensimäinen, joka lupasi täyttää miesten vaatimukset. Merimiehet selittivät olleensa pakotettuja määräämään Burs-Philips Co:n laivat lakkotilaan, koska mainittu yhtiö on taloudellisesti sidottu toisiin yhtiöihin, joten täydellinen liikenteen pysäyttäminen voi tuottaa heille pikaisemman voiton.

Kuljetustyöläiset ovat pitäneet kokoustaan Sydneyssä tiistaina, jolloin heille ilmotettiin, että taistelua ei voida mitenkään välttää. Sähkö- ja kaasulaitosten työläiset uhkaavat liittyä lakkoon, joten Melbournessa sekä valo- että voimalaitokset joutuvat seisomaan.

Liittohallituksen kabinetti on kutsuttu kiireesti koolle valmistautumaan hätätilanteen varalta. Pääministeri Bruce aikoo järkkymättömästi toteuttaa sitoumuksensa liikenteen ylläpitämisestä.

Yleisten vaalien toimittaminen epätietoista

Ottawa. — Keskiviikkoiltana sanoi pääministeri Mackenzie King, ettei liittoparlamenttivaalien toimittamisen suhteen tulla tekemään päätöstä vielä kotvaseen aikaan. Tiedotuksen antoi pääministeri kabinettikokouksen jälkeen, johon oli ottanut osaa viisi hallituksen jäsentä, nim. rautatie- ja kanavaministeri Graham, oikeusministeri Lapointe, työministeri Murdock ja valtiosihteeri A. B. Copp.

Canadan tämänvuotinen sato 250,000,000 dollaria suurempi viimevuotista

Ottawa. — Canadan hallituksen tilastoviraston tekemäin arviolaskujen mukaan tulee Canadan maantuotteiden arvo tänä vuonna kohoamaan 250,000,000 dollaria korkeammaksi kuin viime vuonna.

Yksistään vehnän, ohran, rukiin, kauran ja pellavan lasketaan tuottavan, niitten hintain mukaan, joita nykyään tarjotaan lokakuulla markkinoille tulevasta viljasta, noin 195,000,000 dollaria enemmän kuin viime vuonna, ja saattavan liikkeelle kaikkiaan 805,000,000 dollaria.

Noissa arviolaskuissa ei lainkaan ole otettu lukuun heinä-, vihannes-, maito- ja karjatalouden tuotteita. Maitotalous on lupaavampi tänä vuonna kuin koskaan ennen.

Ei pitäisi Canadassa olla ravinnon puutetta, jos vaan työläisillä on niiden ostamiseen tarvittavaa rahaa tarpeeksi. Luulisi myös farmareitten vapautuvan kiinnitys- y.m. veloistaan, elleivät varat, kansan hankkimat, mene nyt niinkuin ennenkin, rautatie- ja elevaattoriyhtiöitten kukkaroon.

Kovanhiilenkaivajain palkkaneuvottelut

Atlantic City. — Kovanhiilenkaivajain ja kaivosten omistajain edustajain yhteisessä uutta työsopimusta koskevassa neuvottelussa ei ole saatu muuta aikaan kuin sopimus siitä, että urakalla työskentelevät kaivosmiehet saavat itse suoranaisesti maksaa käyttämäinsä apulaisten palkan, sensijaan että sen ovat ennen maksaneet yhteisesti urakkamiehet ja yhtiö.

Kaivosparoonit syyttävät miehiä siitä, että he tahtovat viivyttää neuvottelujen edistymistä tahallisesti siihen saakka, kunnes Hiilenkaivajaliiton ensimäisen piirin konventsioni on pidetty, joka alkaa tämän kuun 20 pnä Wilkesbarressa, Pa. Sentähden sanotaan Lewisinkin lähteneen pois konferenssista.

Hallitus hiiliparoonien turvana

Swampscott, Mass. — Presidentin puheilla on täällä käynyt entinen hiilikomissionin puheenjohtaja John Hays Hammond. Hänellä on sellainen käsitys, ettei lakkoa tule puhkeamaan. Mutta jos lakko alkaa kummassakin, sekä kovan- että pehmeänhiilen kaivosalueilla, tulee presidentti viivyttelemättä kutsumaan kongressin ylimääräiseen istuntoon, jotta se voi ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, kuin "kansan" etu vaatii.

Teollisuuden uhreja

Cornwall, Ont. — Courtauls yhtiön omistamassa tehtaassa, jossa valmistetaan keinotekoista silkkiä, joutui kolme työläistä tiistaina tapaturmaisen kuoleman uhriksi. Kaksi miehistä oli ollut korjaamassa rikkihappo säiliöistä toisiin säiliöihin johtavia putkia. Säiliöt luonnollisesti oli työnsuorittamisen ajaksi tyhjennetty, mutta mikäli voidaan päättää, oli numero ensimäiseen säiliöön jäänyt ämpärillinen palaneen rikin sekottamaa vetyä. Kun sitten miehet menivät numero ensimäiseen säiliöön, joutui heistä toinen heti tiedottomaan tilaan, mutta toinen oli vielä sen verran voimissaan, että voi hoiperrellen tulla sieltä pois. Työnjohtaja, joka huomasi hänen heikon tilansa, sekä muuan työläinen hyökkäsivät heti katsomaan mikä säiliössä on vikana. Mutta savun vaikutuksesta joutui työnjohtaja tiedottomaan tilaan, toisen miehen päästessä vaivoin pelastumaan. Vielä hyökkäsi toisia työläisiä säiliöön, jonne heistä vielä yksi tupertui, ja useat vietiin heikossa tilassa sairaalaan.

Onnettomuudesta tiedotettiin heti lääkäreille, jotka tekivät kaikkensa saadakseen säiliöön jääneet kolme miestä henkiin, mutta tuloksetta.

Kaivostyöläiset vaativat Shermanin koplan erottamista

United Mine Workers' of American 18 piirin kuuluva paikallisosasto No. 356 on kokouksessaan hyväksynyt seuraavasisältöisen, piirin virkailijoille ja toimeenpanevalle komitealle osotetun päätösponnen:

Koska piirin nykyiset virkailijat ovat "luokkayhteistoiminta"-politiikallaan tahallisesti pelanneet kaivosten omistajain käsiin ja aiheuttaneet piiri kahdeksannentoista hajoamisen, ja

Koska meidän piirimme virkailijat ovat tehneet julkeita hyökkäyksiä koko piirin ja erikoisesti viidennen aluepiirin toimeliaimpia union miehiä vastaan, ja nykyään julkisesti lyövät laimin tehtäviensä suorittamisen, toimivat diktaattoreina, eikä kuten toimitsijat. He eivät ainoastaan hyväksyneet palkanalennusta Red Deerin alueen kaivostyöläisille, vaan he tekivät niin ilman jäsenistön tai jäsenistön edustajain suostumusta ja huolimatta siitä, ettei kysymystä uuden palkkataksan hyväksymisestä oltu asetettu yleisäänestyksellä ratkastavaksi, ja

Koska he nyt avoimesti toimivat yhdessä Drumhellerin alueen kaivosten omistajain ja poliisien kanssa pakottaakseen viidennen aluepiirin kaivosmiehet hyväksymään ennenkuulumattoman alhaisen elintason, ja samalla maksamaan päiväveroa piirivirastossa oleville pettäjilleen, jotka toimenpiteet työläisten näkökannalta katsoen merkitsevät petosta petoksien lisäksi, niin

Olkoon päätetty, että tämä paikallisosasto lähettää kiertokirjeen kaikille paikallisosastoille, jotka vielä kuuluvat entiseen 18 (Albertan) piiriin, vaatien, että ne pakottavat nykyiset piirin virkailijat eroamaan ja tekemään tilaa sellaisille kaivostyöläisten edustajille, jotka tulevat työskentelemään kaivostyöläisten ja koko työväenluokan etujen mukaisesti, ja

Olkoon edelleen päätetty, että me puolustamme tämän piirin kaivostyöläisten yhtenäisyyttä, unioa joka on unio todellisuudessa, eikä vain nimeltään, me vastustamme uniosta eroamista, vaikka ne, jotka sen puolesta puuhaavat, sanovatkin edustavansa U.M.W. of A:n parasta, ja että me emme tule enään sietämään minkäänlaisia tutkijakomissioneja tässä piirissä.

Texasissa lämpömittari osottanut 109 astetta

Chicago. — Keskilännellä ja Kalliovuorten alueella saavutetaan kuumuudessa yhä uusia rekordeja. Kuumuudesta ovat enimmän kärsineet arovaltiot ja Texasin valtio. Salt Lake City, Utahissa; Pocatello, Idahossa; Reno, Nevedassa; ja Lander Wyomingissa saivat keskiviikkona maistaa kuumimmasta helteestä mitä niissä on ollut ilmaviraston perustamisen jälkeen, jolta ajalta on virallisia muistiinpanoja tehty.

Wichita Fallsissa Texasissa oli lämpömittari virallisten tiedotusten mukaan osottanut 109 astetta, 106 ja 108 asteen kuumuuden ollen yleisen kautta Texasin.

Bondikeinottelija Pepallin rötökset

Toronto. — Poliisituomari J. E. Jones määräsi bondikeinottelija Andrew Pepallin vietäväksi vankilaan odottamaan kuulustelua neljästä syytöksestä, jotka on nostettu häntä vastaan vuonna 1920 tekemistään maakunta-bondien kaupoista. Poliisituomari kieltäytyi lainkaan käsittelemästä vangin laskemista takauksella vapaalle jalalle, jättäen syytetyn kuulustelun korkeammalle oikeudelle. Seurauksena poliisituomarin kielteisestä kannasta, tullaan takausanomus esittämään Osgoode Haaliin Pepallin puolesta.

Pepall tuotiin Torontoon joku päivä sitten Californiasta, jossa hän toista vuotta taisteli ankarasti tänne luovuttamistaan vastaan. Ellei mitään poikkeusta tapahdu, tulee hänen juttunsa käsiteltäväksi seuraavilla syyskäräjillä, jotka alkavat ensi syyskuussa.

Poliisioikeudessa kesti jutun kuulustelu ainoastaan kolme tuntia. Vain muutamia todistajia kuulusteltiin. Kuulustelun kuluessa koetti puolustuslakimies A. G. Slaght todeta, että maakunta oli hyötynyt suuresti niistä bondeista, jotka hallitus 1920 osti takasin niiden brittiläisiltä omistajilta. Mutta poliisituomari Jones tuumaili vain kylmäverisesti, ettei se koske tätä kuulustelua vähääkään, vaikka hallitus olisi hyötynyt niistä miljoonia. Häntä syytetään kruunun puolesta siitä, että hänen huostaansa on jäänyt maakunnalle kuuluvia rahoja.

Pepallia vastaan on alunperin tehty 7 eri syytöstä, mutta niistä on kolme peruutettu. Jälelle jäävästä neljästä tuotiin yksi vasta tiistaina ensimäisen kerran esiin. Siinä viimeisessä syytöksessä sanotaan Pepallin antaneen tai luvanneen antaa Peter Smithille, entiselle maakunnan rahastonhoitajalle — joka on nykyään Portsmouthin kuritushuoneessa — 12,500 dollaria erään bondikaupan yhteydessä. Toisissa syytöksissä sanotaan, että hän antoi tai lupasi antaa Smithille 150,000 dollaria; että hän on varastanut rahaa ja arvopapereita 368,000 dollarin arvosta; ja että hän on varastanut rahaa ja arvopapereita 381,000 arvosta. Kaksi syytöstä varastettujen arvopapereiden ja rahan vastaanottamisesta, samaten kuin syytös lahjomisesta on peruutettu.

Kun Pepall vietiin poliisioikeudesta takasin vankilaan, määrättiin hänelle erikoinen ruokajärjestelmä, koska vankilan ruoka oli saattanut hänen ruuansulatuselimistönsä epäkuntoon. — Kuinkas muuten. Ero on vangeilla ja vangeilla. Omistavan luokan jäseniä ei vankiloissakaan ruokita suolasopalla. Eipä tietenkään. Heitä täytyy hellien käsitellä, vaikka kavalluksensa nousevatkin lähes miljoonaan dollariin.

Kun ylläoleva oli jo ladottu, saapui Torontosta tiedotus, että Osgoode Haalissa on Pepall määrätty laskettavaksi vapaalle jalalle 150,000 dollarin takauksella, ja että takaussumman lisäksi on hänen itsensä jätettävä viranomaisille myös 150,000 bondit.

Washington. — Kesäkuun 30 päättyneen tilivuoden ajalla Yhdysvalloista ulkomaille vietyjen tavarain arvo on arvioitu 4,857,654,344 dollariksi ja ulkomailta tuotujen tavarain arvo 3,824,972,847 dollariksi, ero ollen 1,032,681,497 dollaria Yhdysvaltain eduksi.

Setä Samuli karkottaa siirtolaisia

Montreal. — Yhdysvaltain siirtolaisviranomaisten toimesta tuotiin tänne muutamia päiviä sitten seitsemänkymmentäyksi henkilöä, jotka yhdysvaltalaiset siirtolaisviranomaiset ovat ottaneet kiinni eri paikoissa rajan varrella ja jotka tullaan karkottamaan niihin maihin, joista he ovat tulleet Canadaan, mennäkseen täältä rajan yli Yhdysvaltain puolelle. Tänne tuoduista on neljä mielisairasta, kymmenen rikoksellista, kaksikymmentäviisi kykenemätöntä hankkimaan itselleen toimeentuloa ja kolmekymmentäkolme sellaista, jotka ovat menneet rajan yli luvattomasti. Samoista syistä karkotettaviksi määrätyitä on kuletettu New Yorkiin kaikkiaan 179. Monet karkotetuista ovat saaneet istua vankiloissa useita kuukausia.

Kominternin kehotus Kiinan raatajille

Moskova. — Kominternin Kiinan talonpoikaistolle osottamassa julistuksessa m. m. kehotetaan järjestämään suuren Kiinan vallankumouksen johtajan Sunjatsenin neuvojen mukaisesti talonpoikain ja sotilaiden itsepuolustuskomiteoita ja asestautumaan yhdessä työläisten ja isänmaataan rakastavien sivistyneitten kanssa, jos jälkimäiset kulkevat työläisten ja talonpoikain luokan mukana. Jakakaa Kiinan maat Kiinan kansalle. Kutsukaa koolle yleiskiinalainen vallankumouksellinen kansankokous ja muodostakaa vallankumouksellinen keskushallitus. Tämä on Kominternin neuvo Kiinan vallankumoukselliselle kansalle.

Julistus on jätetty Moskovassa olevalle Kiinan lähettiläälle ja pyydetty häntä toimittamaan se kiinankielellä Kiinan kansan tietoon.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:

S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette mil'oin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Kiinalainen oppilas Leninistä

Seuraava on ote erään kiinalaisen oppilaan puheesta Leninin kuoleman johdosta Kantonissa pidetyssä kokouksessa.

«Mailman suurin johtaja on poistunut. Ihmisyyden valo on jättänyt meidät. Hän oli Venäjän ja koko mailman suurin vapauttaja. Hän mursi palkkaorjien kahleet ja päästi poliittiset vangit vapaaksi. Lenin on kehittänyt uuden elämänfilosofian. Taloudellisen riippumattomuuden saavuttamisesta on taas toivoa hänen viitottamansa tien seuraamisessa. Hän uhmasi kaikkia kapitalistisia lakeja ja hallituksia, ja hänen periaatteensa oikeudesta ja vapaudesta ovat voittaneet. Venäjä on tämän suuren johtajan johdolla hävittänyt uskonnon ja karkottanut jumalan mailmankaikkeudesta. Meidän täytyy tehdä samaten. Nyt venäläisillä on rauha, vapaus ja hyvinvointi. Meidän täytyy ne hankkia samalla tavalla. Kristinusko opettaa, että jumala loi ihmisen ja mailman, ja että näin uskomalla ihminen voi saada iankaikkisen elämän. Tämä on valhe. Me uskomme, että kehitysoppi ja nebular teoria selittävät ihmisen ja mailman synnyn. Kristinusko lupaa syntien anteeksiannon. Tämäkin on valhetta ja saa ihmiset tekemään vääryyttä hyvän edestä. Rakkaus ja uhrautuvaisuus eivät ole kristinuskon aikaansaamia ominaisuuksia. Historia on täynnä esimerkkejä siitä, että oppineet miehet opettivat ja omasivat näitä ominaisuuksia tuhansia vuosia sitten. Kristinusko on imperialismin edelläkävijä. Lähetysseurat ja Nuorten Miesten Kristilliset Yhdistykset ovat kapitalistien jahtikoiria, jotka eivät kannatuksen menettämisen pelosta uskalla vastustaa isäntiään.

«Ne ovat rettelöitten aiheuttajia ja vaativat suuria hyvityksiä kärsimistään pienistä vääryyksistä. Heidän konsulinsa rikkovat meidän lakejamme. He opettavat työläisille, että niitten tulee nöyrinä kärsiä ja pysyä rauhallisina, samalla kun he itse elävät yltäkylläisyydessä. Helvettiin kristinusko, kaikki ulkomaalainen sekaantuminen ja sorto. Nouskaamme joukkona, seuratkaamme tätä suurta vapauden profeettaa ja rikkokaamme kahleemme. Kaikki rehelliset miehet tulevat kulkemaan tätä tietä. Kaikki oikein ajattelevat miehet tulevat kunnioittamaan meitä tästä palveluksesta maallemme. Tämä on meidän velvollisuutemme. Nouskaa! Iskekää iskunne viipymättä.»

Orjuus Intiassa ja Sudanissa

Lontoossa pidettävään Suurbritannian yleiseen työväenkonferenssiin saapunut intialainen edustaja N. M. Joshi kertoo palkkojen ja elintason Intiassa olevan paljoa alhaisemmat kuin Europassa. Kapitalismi on saattamassa Intiaan historiansa ajan pahimpia seurauksia. Koko Intian väestö on vajoamassa kurjalistoon.

Bombayssa seitsemänkymmentä prosenttia perheistä asuu asuntotaloissa, joissa perhettä kohti on varattu ainoastaan yksi pieni huone. Keskimäärin kuusi henkilöä elää huoneessa, jonka koko on vain 10x10 jalkaa.

Seuraukset ovat helposti arvattavissa. Jokaisesta tuhannesta syntyneestä lapsesta kuolee noin kuusisataa.

Tehtaissa työpäivä on 11-tuntinen, työviikko 60-tuntinen. Kaivannoissa on työviikko 56-tuntinen, mutta maanpäällystöissä rajaton. Miehet, naiset ja lapset työskentelevät kuusitoista tuntia vuorokaudessa ja naiset työskentelevät maan alla.

Kaikki tämä tapahtuu vain siksi, että englantilaiset lordit ja loiset voivat saada satumaisia voittoja ja elää yltäkylläisyydessä.

Oloista Sudanissa on Britannian orjuusvastainen ja siirtomaitten alkuasukkaitten suojelusliitto julkassut majuri Digglen, entisen Sudanin virkailijan, lausunnon. Diggle sanoo, että kun hän meni Sudaniin, hän ei tiennyt mitään varsinaisesta orjuudesta. Oltuaan neljä vuotta Sudanissa, pääasiassa alkuasukasten keskuudessa, tietää hän nyt, mitä orjuus on, se on kauhistuttavaa. Hän sanoo, että orjuutta ei ole kannatettava Sudanin kehittämisen nimessäkään. Diggle sanoo koettaneensa saada brittiläiset virkailijoita vaikuttamaan orjuuden poistamiseksi, mutta ilman minkäänlaista tulosta. Hän kehottaa Kansainliittoa nimittämään komitean tutkimaan orjuutta Sudanissa ja lupaa vapaaehtoisesti todistaa asiassa.

Sudanissa vallitseva orjuus ei ole «vapaata» palkkaorjuutta, vaan samanlaista kuin muinainen henkiorjuus. Ja nykyaikaiset brittiläiset orjaisännät ruoskivat ja riistävät orjiaan paljon julmemmin, kuin koskaan ennen on tehty.

Amerikan kansallisomaisuus

Amerikan Yhdysvallat on rikkain maa mailmassa. Sen kansallisrikkaus vuonna 1922 teki kaikkiaan $320,803,862,000.00. Yhdysvaltain lähin kilpailija on Englanti, jonka kansallisrikkaus on vähän yli 88 biljoonaa dollaria. Ranskan kansallisrikkaus on lähes 68 biljoonaa dollaria; Saksan nyt sodan jälkeen lähes 36 biljoonaa dollaria. Me näemme edellä olevista numeroista, että Amerikan kansallisrikkaus on paljon suurempi kuin näitten kolmen europalaisen suurmaan yhteenlaskettuna.

Kun tarkastamme miten tämä kansallisrikkaus jakautuu, näemme, että rikkaat, noin 2 pros. kansasta, omistavat tuosta suunnattomasta kansallisrikkaudesta 60 prosenttia. Keskiluokka, eli 33 pros. kansasta, omistaa 35 prosenttia ja köyhälistö, 65 pros. kansasta, omistaa vain 5 prosenttia kansallisrikkauksista.

Vaikka Amerika on rikas maa, on kansan suurelta enemmistöltä, 65 prosentilta, riistetty kansallisrikkaudet joittenkin harvojen omaisuudeksi. Ainoastaan 5 pros. on heille jäänyt tämän upporikkaan maan kansallisrikkauksista. Ei ole ihme, että työväenluokalla on kurjuutta ja puutetta, kun toisella kansanosalla on ylellisyyttä ja loistoa tuhansin verroin enemmän. Voiko vielä ihmetellä sitä, että rikollisuus kasvaa rajattomasti, kun omaisuudet ovat näin äärettömän epätasaisesti jaetut. Kun ottaa huomioon sen, että rikkaudet keskittyvät edelleen yhä harvempiin käsiin, köyhälistö köyhtyy alituiseen ja keskiluokkalaisia joutuu köyhälistön joukkoon, käsitämme, että yhteiskunnalliset olot kehittyvät pikamarssissa ratkaisevaa tilannetta kohti. Jonkinlainen ratkaisu täytyy asialle tulla, sillä tähän suuntaan ei enää voida hyvin pitkälle mennä. Kaikella on rajansa.

Kiinalaisen kirje Daily Workerille

Yhdysvaltain Workers Partyn äänenkannattaja Daily Worker on julkassut laajahkon artikkelisarjan Kiinan asioista. Artikkelisarja, joka on toveri Wm. F. Dunnen kirjottama, sisältää runsaasti asiatietoja, joita kirjottaja on hankkinut eri asiakirjoista, joita Kiinan ja länsimaisten imperialistivaltain välisissä asioissa on laadittu.

Merkillepantava seikka on se, että veljespuolueemme lehden artikkelisarja on herättänyt kiinalaisten keskuudessa suurta huomiota ja myötätuntoa lehteä kohtaan. Niinpä kirjottaa Chinese Students' Monthlyn toimittaja Frank Liu Daily Workerille sen johdosta kirjeen, jossa hän sanoo m. m. seuraavaa

«Minä olen lukenut muutamia Mr. Wm. F. Dunnen artikkelisarjan «Kiinan orjuuttaminen» viimeisiä artikkeleja ja olen havainnut ne erittäin yhtäpitäviksi tosiasiain kanssa, samoin kuin mielenkiintoisiksi ja valistaviksi. Ei ole olemassa mitään arvokkaampaa nykyään kuin luotettava, puolueeton tietolähde Kiinan tilasta ja minä vilpittömästi uskon, että Teidän lehtenne kokonaisuudessaan ja Kiinaa koskevien asioitten kautta erikoisesti, taistelee suuren asian puolesta, kansan puolesta, mikä on ankarassa kamppailussa lopullisen vapauden ja itsenäisyyden saavuttaakseen.

«Mikäli käsitän, ryhtyy Mr. Dunne julkasemaan toista artikkelisarjaa Kiinan oloista sangen läheisessä tulevaisuudessa. Tämä vain osottaa Teidän hartauttanne ja tietorikkauttanne yksityiskohtiin asti Kiinan asioissa. Sellainen on jotenkin harvinaista nykyisessä sanomalehtimailmassa. Pyydän onnitella saavutuksistanne ja toivon menestystä.»

Kirjeen lähettäjä esittää sitte, että näistä artikkeleista muodostettaisiin kirjanen, jonka levittämiseen hän sanoo omasta puolestaan olevansa valmis ryhtymään.

Vahvistuu vainojen alla

Huolimatta siitä ankarasta vainosta, minkä alaiseksi hajotetun Suomen Työväenpuolueen jäsenet ja sanomalehdet kuuluisassa valkoterrorin maassa joutuivat, on Suomen Työväenjärjestöjen Tiedonantaja kohottanut tilaajamääräänsä 4000 tilaajalla kuluvan vuoden viitenä ensimäisenä kuukautena, ilmottaa lehti itse. Samalla lehti kehottaa asiamiehiään hankkimaan tuhannen tilaajaa heinäkuun kuluessa.

Suomen kommunististen toverien saavutus on hyvä merkki siitä mielialasta, joka sikäläisessä työväestössä liikkuu. Onnittelemme Suomen taistelevia tovereita saavutusten johdosta ja toivomme jatkuvaa sitkeyttä työväenvaltaan johtavalla mutkikkaalla tiellä.

— Missä on nykyään Kansainliitto, se ihmelapsi, se messias, se Mooses? Näin kysyy puolueemme pääänenkannattaja Worker kirjotuksessaan, jossa se arvostelee edustaja Woodsworthin puheita Kansainliitosta ja Neuvosto-Venäjän siihen kutsumisesta.

«Kansainliitto on petosta,» sanoo lehti. «Ranskan imperialistit käyvät sotaa rosvotakseen siirtomaassa riff-kansalta sen viimeisetkin itsenäisyyden jätteet. Suurbritannian, Yhdysvaltain, Japanin ja Ranskan yhdistyneet imperialistiset voimat käyvät alinomaista vaikkakin julistamatonta sotaa Kiinan kansaa vastaan, pommittaen ja tappaen sitä joukottain.

«Missä on Kansainliitto? Missä oli se silloin, kun brittiläiset kävivät sotaa egyptiläisiä vastaan, kun Mussolini pommitti Corfua, kun ranskalaiset hyökkäsivät Ruhrin alueelle? Missä on se silloin, kun «turvallisuussopimuksen» nojalla yhdistyneet kapitalistiset mailmanvallat alkavat sotahyökkäyksensä Neuvostoliittoa vastaan?»

Osastojemme sanomalehti-kirjeenvaihtajien työn tärkeys

Kuluneina vuosina on miltei jokaisessa Järjestömme edustajakokouksessa muun järjestävän työn ohella aina lainattu suurta huomiota osastojen valitsemain kirjeenvaihtajain ja yleensä lehtemme avustajain työn hahmoittelussa. Tehtyjen suunnitelmain tarkotuksena on ollut saada tämä kieltämättä tärkeä puoli järjestötoiminnassamme ratkaistuksi lehdellemme edullisella tavalla, siten kuin kommunistinen yhtenäisyys periaatteelliselta pohjalta edellyttää.

Mutta kaikesta huolimatta ei noita ohjeita ja velvottavia päätöksiä ole voitu noudattaa ja käytännössä eteenpäin viedä. Useassa tapauksessa ovat ne jääneet pöytäkirjoihin pelkiksi kirjaimiksi, kylmäksi teoriaksi, vaikka kaikki myönnämmekin sen, että niillä on ollut päinvastainen tarkotus. Missä on nyt sitten vika, että näin on asianlaita? Asiaa harkitessa joutuu väkisinkin tekemään mainitunlaisen kysymyksen. Sille löytyy monenlaisia vastauksia, jos niitä katsellaan vaan kaukaa. Ja todellakin meissä on paljo sitä vikaa, että katselemme kaikkia asioita liian kaukaa. Kaikkein tärkeimpienkin toimien tarkkailu jää usein tuhannen mailin tähystämiseksi. Kun niin on asianlaita, niin on sanomattakin selvää, että tärkeät, meitä lähellä olevat asiat joutuvat siitä kärsimään, ja niiden kanssa koko luokkataisteluliikkeen edistyminen.

Joku on varmasti valmis väittämään, että Järjestömme jäsenistö ei ole vielä siinä määrin kouliintunutta, että jokaisella osastolla olisi mahdollisuus saada sanomalehti-kirjeenvaihtajaksi henkilöä, joka omaisi siihen tarvittavat kyvyt. Mutta sellainen on joutavanaikaista saivartelua, turhaa pelkoa. Siinäkin tehtävässä on pelko pahempi kuin paukahdus. Järjestömme jokaisessa osastossa löytyy ihan varmasti siihenkin alaan työvoimaa, jos se vaan haetaan niistä ylös, ja tosi innolla tartutaan tähän tärkeään järjestelyyn.

Sanomalehti-kirjeenvaihtajan tehtävä on luokkataistelun kannalta katsottuna sangen tärkeä. Sentähden ei sitä saakaan käsitellä minään toisarvoisena, annamennä muotitehtävänä. Vaikka kieltämättä monet osastojemme kirjeenvaihtajat päivittelevät: "kunhan minä saan muodollisesti tehtäväni taas tällä kertaa suoritetuksi, niin sillä pääsen kuin koira veräjästä, mitäpä tässä on muuta väliä..." Kommunististen periaatteiden mukaan on moinen välinpitämättömyys ankarasti tuomittavaa, se on melkein samaa kuin puoluerikos.

Osastojen sanomalehti-kirjeenvaihtajien työ ei rajotu yksinomaan kokouksien pöytäkirjojen referoimiseen. Niillä on paljoa laajempi, kauaskantoisempi merkitys, joka voidaan toteuttaa siten, että jokainen osasto alkaa kiinnittämään enempi huomiota lehtemme sisällön rikastuttamiseen. Lehden sisältöä taasen voidaan rikastuttaa parhaiten siten, että valitaan kunnollisia toimitsijoita kirjeenvaihtajan tehtävään, ja ennenkaikkea vaaditaan, että heidän on kunnollisesti täytettävä tehtävänsä. Sangen terveellistä on kirjeenvaihtajille, että heidän työtään arvostellaan osastojen kokouksissa, selostetaan minkälaiset asiat ovat vähemmän tärkeitä, sekä minkälaisia olisi saatava etutilalle. Iltamapuhveilla ei yksinomaan voida luokkataisteluasiaa palvella. Täytyy olla muutakin, millä voidaan joukkojen mielenkiinto vetää lehden puoleen, jotta se pysyy taloudellisesti jaloillaan.

Vaikkakaan ei voida sanoa, että lehtemme taloudellinen puoli on huono tällä kertaa, niin on sitä siitä huolimatta pidettävä mielessä tätäkin kirjeenvaihtajakysymystä käsiteltäessä. Mutta tärkeämpi seikka on järjestökysymys. Sitä meidän on aina pidettävä etutilalla. Jos lehden sisällön kirjottaminen jää yksinomaan sen niukan toimitusvoiman varaan, minkä me voimme toimituksessa pitää, niin joutuu siinä ensiksikin kaksi miestä ylivoimaisesti ponnistelemaan, ja siitä huolimatta kärsii siitä lehden sisältö, joukot eivät tunne sitä kyllin lämpimästi omakseen. Näinollen lehtemme kommunismin ylösrakentajana, ja sen siementen kylväjänä suurten joukkojen keskuuteen, ei saavuta sitä asemaa, jota me siltä odotamme.

Osastojemme sanomalehti-kirjeenvaihtajien tulisi, osastonsa virallisen toiminnan selostamisen ohella, seurata paikkakuntansa työväestön jokapäiväisiä edesottamisia. Tulisi lähestyä taantumuksellisten joukkojen harhakäsityksiä mahdollisimman harkitusti, aina kuitenkin selvästi osottamalla oman selvän järkähtämättömän luokkataistelukannan oikean suunnan. Tulisi käsitellä kaikkia niitä elämän eri puolia, joiden kanssa ulkopuoliset joukot ovat lähemmin kosketuksissa, mistä ulkopuolinen riisto kipeimmin puristaa. Sillä tavalla saadaan luokkatiedottomat joukot luokkatietoisuuden tielle. Siinä työssä voivat osastojemme kirjeenvaihtajat olla suurena tekijänä, jos he oikein täyttävät tehtävänsä.

Uutiset ovat lehdelle myös tärkeitä, joten niitä ei saa unhottaa. Jokaisella paikkakunnalla tapahtuu aina yhtä ja toista, joka luokkataistelun kannalta on varsin tärkeätä asiallisesti lehteen laitettuna. Tov. Lenin sanoi, että toimintakritiikki on varsin terveellistä silloin, kun sitä ei tehdä hajottavassa, vaan opettavassa muodossa. Kritiikin kautta kasvatetaan jäsenistöä tuntemaan luokkataistelun tärkeimmät puolet. Toimintamme arvostelun pitäisi kirjeenvaihtajiemme ottaa yhdeksi tärkeimmäksi tehtäväkseen. Asiallisesta kritiikistä olisi se suuri hyöty, että kun ilmenneestä epäkohdasta huomautettaisiin, voitaisiin se seuraavalla kerralla korjata. Sellainen kieltämättä olisi menoa eteenpäin. — Rakki.

Vancouverin uutisia

C.K.P. suomalaisen osaston kokouksessa heinäkuun 8 päivä, valittiin edustajat tulevaan piirimme edustajakokoukseen ja asetettiin ehdokkaat piiritoimikuntaan sekä käsiteltiin joukko muita vähemmän tärkeitä asioita, joista ei mielestäni kannata maailmalle toitottaa. Kokouksen päähuomio (jos niin voi sanoa) kuitenkin oli kiintynyt siihen orkesterijupakkaan, josta kesäjuhlaraportin yhteydessä jo on Vapaudessa mainittu. Osa soittajista kun kieltääntyi noudattamasta yhteisen juhlatoimikunnan päätöstä sisäänpääsymaksun suoritukseen nähden, ja saivat tällä menettelyllään aikaan sen, että koko soitosta ei tullut mitään. Kokous käsitteli asiaa joka puolelta, ja keskustelun yhteydessä tuomittiin syyllisten henkilöiden menettely ankarasti. Mutta toiselta puolen ei voitu ottamatta huomioon myöskin sitä seikkaa, että juhlatoimik. tuota päätöstä tehdessään menetteli vähemmän harkitusti. Heidän olisi tullut asettaa soittajat samalle tasolle näyttelijäin kanssa. Jos niin olisi menetelty, niin ei koko jupakkaa olisi syntynyt. Päätökseksi siis tuli, että annetaan paheksumislausunto niille soittajille, jotka kieltääntyivät noudattamasta juhlatoimikunnan päätöstä, samaten juhlatoimikunnalle harkitsemattoman päätöksen teosta.

Pannuseppien lakko, joka alkoi Wallace'n laivaveistämöllä noin kolme viikkoa sitten, on nyttemmin sovittu lakkolaisten osittaisella voitolla. Lakkolaisten vaatimuksena oli palkanylennys, jota laivaveistämön isännistö alussa jyrkästi kieltäytyi ottamasta mihinkään huomioon. Mutta kun lakkolaiset ahkeralla toiminnallaan onnistuivat lakkovahtimisessaan niin hyvin, että ne jotkut "turistit" y. m. työnhaluiset, joita lakon alussa ilmaantui, jättivät tuon lakonalaisen työpaikan kokonaan kylmille, niin tuli isännistölle hoppu tekemään kompromissitarjousta lakkolaisille. Tuon tarjouksen perusteella alettiinkin sitten neuvottelut, joiden tuloksena oli että lakkolaiset saivat palkanylennystä, joskaan ei varsin sitä määrää, joka oli alkuperäisenä vaatimuksena. Tuolla lakolla näyttää olleen terveellinen vaikutus muutenkin, ottamatta lukuun sitä palkanylennystä joka sillä voitettiin, sillä pannuseppien paikallisjärjestön taholta ilmotetaan, että heidän jäsenmääränsä lisääntyi lakon aikana 75 uudella jäsenellä.

Toveri Frank Palm, joka viime viikkoina on kiertänyt piirissämme puhujamatkalla, puhui meille vancouverilaisillekin heinäkuun 10 ja 11 päivä. Puhetilaisuuksia voidaan pitää onnistuneina puhujan taholta. Mutta yleisö olisi voinut kunnostautua paremmin saapumalla runsaslukuisammin noihin tilaisuuksiin. Lämmin kesäinen sää lienee osaltaan vaikuttanut kuulijakunnan pienuuteen, mutta suurimpana syynä kuitenkin voitanee pitää sitä, että suurin osa paikallisesta suomalaisesta työväestöstä tuntee itsensä jo niin ulosoppineiksi, että heidän tietomääräänsä ei enään voida lisätä.

N.s. ammattikoulut ehkäsevät naisten minimipalkkalain käytäntöön soveluttamista B. C:ssa, tuon lain käytäntöön panoa valvovan lautakunnan vastajulkaistun vuosikertomuksen mukaan. Nuo koulut perivät tytöiltä korkeita maksuja 75 aina 100 dollariin asti muka jonkun ammatin tai työalan oppimisesta. Usein nämä tytöt eivät kuitenkaan saa minkäänlaista opetusta tai on tuo oppi aivan toisarvoista. Laki määrää että henkilöitä, jotka maksavat opinnostaan ja eivätkä saa palkkaa, ei katsota työläisiksi, eikä heihin niin ollen voida soveluttaa tuota minimipalkkalakia.

G. S.

Eri paikkakunnilta

CREIGHTON MINE, ONT.

Puolueosaston johtokunta t.k. 9 pnä pitämässään kokouksessa valitsi sihteeriksi Paavo Ruohosen, rahastonhoitajaksi N. Luodon ja jäsenkirjuriksi E. Nyforsin. Rientäkääpä maksamaan jäsenmaksuja uudelle uudelle jäsenkirjurille, muuten tulee nimet lehteen.

Johtokunta päätti julistaa taloudenhoitajanpaikan osaston jäsenten haettavaksi. Hakemukset palkkavaatimuksineen on jätettävä johtokunnalle t.k. 25 päivään mennessä.

Osaston ylimääräinen työkokous on lauantaina t.k. 25 päivänä klo 7 i.p. Kokouksessa valitaan taloudenhoitaja ja evästetään piirikokousedustajia.

Porvarit narranneet työläisiä juhliinsa. 12 päivä t.k. Creightossa taas juhlittiin. Tällä kerralla juhlijat olivat ukrainalaisia monarkisteja. Olivat nostaneet huhun, että sanotut juhlat ovat työläisten juhlat ja tiedottomia saivat vedettyä nenästä.

Ne henkilöt, jotka järjestivät sanotut juhlat, järjestivät joku kuukausi takaperin armeijaa, jonka tarkotuksena oli mennä Ukrainaan ja perustaa siellä kuningaskunta. Työläistoverit, on tarkoin ajateltava mihin juhliin menee, mistä on poissa. Näistä juhlista kertyneillä rahoilla varmasti ostetaan pistimiä, jotka käytetään työläisiä vastaan. — Aku.

VERMILION RIVER, ONT.

Osastomme puolivuosikokouksessa t.k. 12 pnä käsiteltiin m.m. seuraavia asioita:

Luettiin Järjestömme tp. komitean kirje, jossa käsiteltiin osastomme tekemää päätöstä jäsenistöömme nähden, ja joka päätös oli julkaistuna Vapauden numerossa 76. Tp. komitean kirjeen johdosta muutettiin sanottu päätös seuraavanlaiseksi: Olisi toivottavaa, että kaikki osaston jäsenet kävisivät säännöllisesti osaston kokouksissa, etteivät he joutuisi väärinkäsityksiin osastomme toiminnasta ja päätöksistä. Se on ainoa tapa, jolla voidaan poistaa nykyään vallalla oleva epäluulo Kommunistipuolueen osaston toimintaan ja päätöksiin nähden. Sillä tavalla voidaan jäsenistö ehkäistä joutumasta vieraitten ainesten vaikutusten alaiseksi, joiden alaiseksi osa osastomme jäsenistöä on joutunut.

Luettiin tp. komitean kirje koskien Martha Kinnusen jäsenyyttä. Ei antanut aihetta keskusteluun.

Päätettiin lähettää onnentoivotuskirje Sault Ste. Marien osaston talon avajaisjuhliin, kun emme voi lähettää edustajaa sinne.

Valittiin johtokunta tulevalle puolelle vuodelle. Valituiksi tulivat Tom Jutila, V. Jutila, Axel Kivi-

Kapinan taito

Lenin Lokakuun järjestäjänä

Vallankumous on politiikassa samaa kuin sota kansainvälisissä asioissa. Ja vallankumouksessa on kapina sama kuin ratkaiseva taistelu sodassa. Marx ja Engels sanoivat, että kapina on taito. Älköön sillä leikkikö se, joka ei ole sitä ammattina oppinut. Lenin oli vallankumouksellisen johtamistaidon ammattioppinut. Marxilaisuuden teoria oli hänessä sulanut täysin yhteen elävän käytännön kanssa. Näin kouluuntunut taitonsa tuli kovimmalle koetukselle silloin, kun oli järjestettävä ja johdettava se taistelu, joka ratkaisi Venäjän ja alkoi mailman proletaarisen vallankumouksen.

Huhtik. 4 p. 1917 oli hän esittänyt teesinsä, joissa viittasi suunnan. Heinäk. päivinä sai joukot vedetyksi pois taistelusta, jossa uhkasi tappio. Sen jälkeen hän Kerenskin santarmeilta piilossa m.m. Suomessa, valmisti Venäjän köyhälistöä taisteluun teoreettisesti ja käytännöllisesti. Kirjotti "Valtio ja vallankumous" kirjan sekä joka päivä artikkeleita. Kirjeissä Keskuskomitealle sekä Pietarin ja Moskovan komiteoille antoi neuvoja, jotka osottavat kuinka tietoinen, varma ja joustava taktikko hän oli.

Syysk. alussa arvioi tilanteen: kenr. Kornilovin kaappausyritys merkitsee äkkikäännettä. Olisi virhe nyt langeta "maanpuolustukseen" ja Kerenskin kannattamiseen. Ei Riian eikä Pietarin menetys saksalaisille tekisi meistä porvarillisen "isänmaan" puolustajia — siksi tulemme vasta, kun työväki ja talonpojat ovat vallassa. Kerenskille ei kannatusta. Häntä emme tosin nyt ryhdy heti kukistamaan, mutta ne esitämme vaatimuksia: vangitse Miljukov ja Rodshjanko, hajota Duuma, aseista Pietarin työväki, anna talonpojille maat ja työväelle kontrollioikeus! — Nyt on nostatettava liikkeelle joukot, joita Kerenski pelkää. Niin lähenemme, mutkin, vallanottoa.

Voisimme esim. — sanoo Lenin — tehdä kompromissin menshevikkien ja es-erräin kanssa, jos nämä — joilla on neuvostojen enemmistö — suostuisivat astumaan hallitukseen ollen vastuunalaiset ainoastaan neuvostoille, joiden käsissä olisi valta. Me emme vaatisi muuta kuin agitatsionin vapautta. Tämä olisi harvinainen tilaisuus viedä vallankumousta rauhallisesti eteenpäin. — (Tästä kompromissista ei tullut mitään, kun nuo sovittelijapuolueet eivät uskaltaneet ottaa valtaa.)

Vallankumouksen peruskysymys on valta, kirjottaa Lenin syyskuun puolivälissä. "Vallankumouksellinen demokratia" (sovittelijat) ei ole mitään oppinut. Vallankumous on hukassa ja vain työväen sekä köyhäin talopnpoikain vallanotto voi sen pelastaa. Nyt: joko antaa vastakumouksen hajottaa neuvostot tai ottaa valta. Se ei merkitse uutta ministeristöä. Sovittelijat myöntävät itse, että vaikka ministerit ovat vaihtuneet, on virkakunta pysynyt samana ja saboteerannut. Itse sanovat, että nyt tarvitaan rohkeutta ja päättäväisyyttä. Mutta sitä ei niillä ole.

Porvarit pelottelevat kansalaissodalla. Mutta harvoinhan vallankumous on rauhallinen. Venäjällä on jo ollut yhteentörmäyksiä huhti- ja heinäkuulla. Toisella puolen kansanjoukot bolshevikkien johdossa, toisella rahavalta kadettien edustamana. Jos neuvostot nyt ottavat vallan, voi se tapahtua rauhallisesti. Imperialistit eivät voi hyökätä kimppuumme, kun niiden keskenäinen sota yhä on käynnissä. Antamalla talonpojille maat estetään uudistumasta Pariisin Kommunin kohtalo, silloin kun vastakumous sai talonpojat taistelemaan Pariisin pääkaupungin työväkeä vastaan.

Vallankumouksen tehtäviä selvittelee Lenin syyskuun lopulla. Venäjä on pikkuporvarillinen maa ja pikkuporvarit horjuvat työväen ja porvariston välillä. Es-erräin ja menshevikkien keskuudessa kasvaa oppositsioni, joka on tyytymätön johtajain kokoomuspolitiikkaan suurporvarien kanssa. Se osottaa, että sovittelu porvarien kanssa on vienyt tuhoaan. Nyt täytyy bolshevikkien ottaa valta. Jos porvarit saavat luovutetuksi Pietarin saksalaisille, huononee asemamme sata kertaa. Kapinan päivää ei vielä tarvitse määritellä, mutta sen edellytykset ovat olemassa: 1. etumainen luokka (työväki) on taisteluvalmis, 2. kansanjoukoissa vallitsee kuohunta, 3. vihollisten keskuudessa sekaannus. — Kun näin on, ei kapina ole blanquilaisuutta, seikkailua.

Romahdus uhkaa, nälkä lähenee ja hallitus on kykenemätön järjestämään taloutta. Keinoja olisi: 1. yhdistää ja kansallistuttaa pankit, 2. samoin trustiutuneet tuotantoalat (sokeri, nafta, hiili, metalli), 3. poistaa liikesalaisuus, jotta voidaan kontrolloida kapitalisteja, 4. yhdistää kapitalistiset liikkeet suuriksi liitoiksi ja valvoa niitä, 5. velvottaa kaikki kansalaiset kuulumaan osuuskuntiin, jotta voidaan kulutus säännöstellä.— Porvarisvaltiot ovat sodan aikana näyttäneet, että säännöstely on mahdollinen, vaikka niiden "sotasosialismi" olikin työväen ja talonpoikain pakkotyötä riistäjäin eduksi. Työtä tekevän kansan kontrolli olisi toista. Vastustelevia rangaistaisiin takavarikoimalla niiden omaisuudet. Sovittelijat huutavat, että tuohan olisi sosialismia ja siihen he eivät lähde. Mutta se on nyt välttämätön. Eikähän sosialismi ole muuta kuin askel eteenpäin valtiokapitalistisesta monopolista.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Urheilu- ja voimistelukirjallisuutta

Vapauden kirjakauppaan on juuri saapunut suoraan Suomesta seuraavia urheilu- ja voimistelukirjoja:

Nyrkkeilyn Alkeet, kirj. Arthur Koch, sid.	$1.00
Työväen Urheilukalenteri 1925, toimittanut V. Koivula, sid.	.75
Vapaaliikkeitä, Musiikin mukaan, kirj. Väinö Laherma, nid.	.50
Sauvaliikkeeitä, Musiikin mukaan, kirj. Väinö Laherma, nid.	.50
Rata- ja Kenttäurheilun käsikirja, kirj. J. J. Mikkola, sid.	1.00
Urheilu Ohjesääntö, julk. Puolustusministeristö, sid.	1.25
Komentoharjotuksia, kirj. E. Kallio, nid.	.75
Painiskeluopas, kirj. H. Lehmusto ja A. Laitinen, nid.	1.25
Lapsivoimistelu, kirj. Fanny Stenroth, nid.	.75

Tehkää tilaukset joutuin niin että osaamme ensi talvea varten lisätä puuttuvilla kirjoilla tätä varastoa.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

nen, Aaro Kivinen (vanhempi), Mrs. A. Kivinen, Erik Penttinen ja J. Penttinen. Johtokunnan jäsenet jäivät kaikki entisiin tehtäviinsä, paitsi M. Penttisen tilalle taloudenhoitajaksi valittiin Aaro Kivinen, ja sanomalehtiasiamieheksi Tom Henderson.

E. Siipolaan ja T. Honkasaloon nähden kokous ei muuttanut ennen tekemää päätöstään, koska he itse ovat aiheuttaneet sanotun päätöksen toimeenpanevalle komitealle tekemillään valheellisilla valituksillaan. Päätös pidetään voimassa niin kauan kuin mainitut henkilöt ovat itse valituksensa peruuttaneet, koska osasto on syytön heidän erottamiseensa.

Paikkakuntamme riennoista muutama sana. Ihmiset täällä ovat nykyään kuin uuden ajan kynnyksellä. Ne kyselevät toinen toiseltaan, mitä nyt on tapahtuva, kun jokaisella on niin kauhea kiire, etteivät jouda kuin kouriinsa sylkäsemään. Asia on nyt näet sellainen, että osastollamme on kesäjuhlat t.k. 26 pnä, ja ne ne ovat jotka saavat kaikki voimat liikkeelle. Urheiluseuramme Voima on tilannut urheilijoille tunnetun V. Vihurin Sudburysta urheilupuolta valmistamaan olympialaiseen malliin. Yksistään siis urheilupuolikin on näkemisen ja osanoton arvoinen. Kaikki on niin hyvin laitettu ja valmistettu, ettei enää puutu muuta kuin yleisö ja ilmalaivat. Urheilupaikka on hyvä sekä maalla että vedessä, jossa kummassakin tullaan kilpailemaan. Kaikilla Kommunistipuolueeseen kuuluvilla urheilijoilla on nyt tilaisuus näyttää, mihin kykenevät. — Raportteri.

LONG LAKE, ONT.

Tanssit pidetään haalillamme lauantai-iltana, koska Sudburyn osasto on järjestänyt kesäjuhlansa sunnuntaiksi, jolloin täältäkin riennetään joukolla Sudburyyn. Tulkaa joukolla.

KIRJEENVAIHTOA

K. S., Box 419, Cobalt, Ont.
Teidän lienee parasta kääntyä anteeksipyyntönne kanssa Kommunistipuolueen Cobaltin suomalaisen osaston puoleen. Jos sen virkailijat huomaavat pyyntönne vilpittömäksi, ja voivat anteeksipyyntökirjeenne allekirjotuksellaan vahvistaa, olemme valmiit sen julkaisemaan. Lähetimme kirjeenne mainitun osaston virkailijoille. — Toim.

Porvarisvaltion yksinoikeus on vain muutettava työtä tekevän kansan yksinoikeudeksi neuvostojen valvonnan alla.

Mutta sovittelijat esittivät vastaväitteitä: työväki eristäytyy, saa vastaansa liian paljon voimia eikä kykene hoitamaan yhteiskuntakoneistoa. Lenin vastaa selittäen, että työtä tekevä kansa saa oppia yrittäessään. Muuta neuvoa ei ole. Vallankumous on nyt kortin varassa. Kerenskiläisyyden kriisi on kypsä. Epäilivät bolshevikitkin. Sanoivat, ettei meillä ole kansan enemmistöä, emme ole vielä kyllin voimakkaat, pääkaupungeissa ei ole leipää, ei ole vielä pakkoa ottaa valtaa, sillä porvaristo ei uskalla luovuttaa Pietaria ja välirauhan voi tehdä sotaväki suoraan rintamilla.

Lenin — joka on tullut Pietariin lokak. puolivälissä — osottaa, että rauhan voi tehdä vain hallitus. Meillä on kansan enemmistö. Puolellamme ovat Pietarin ja Moskovan y.m. neuvostot, armeija ja talonpojat. Näin sai Lenin Keskuskomitean enemmistön vakuutetuksi. Asetettiin Sotilas-Vallankumouksellinen Komitea, joka johti vallanoton. Se kävi Pietarissa helposti. Moskovassa taisteltiin viikon päivät. Kerenskin vastustusyritys voitettiin. Pitkin maata ottivat neuvostot vallan. Rauha solmittiin, talonpojat ottivat maan, työväki vallan kaupungeissa. Pystytettiin ensimäinen työväen ja talonpoikain hallitus. Uusi sivu kääntyi ihmiskunnan historiassa.

TYÖVÄEN URHEILU

Kilpailukutsu

Täten kutsumme kaikkia C. S. T. Urheiluliittoon kuuluvia seuroja jäsentensä kautta osaaottamaan järjestämiimme urheilu- ja uintikilpailuihin, jotka tapahtuvat asianomaisella luvalla Vermilion Riverin osaston kesäjuhlain yhteydessä haalin kentällä t.k. 26 p.

Urheilulajit: Miesten kolmiottelu: kuula, korkeushyppy sekä kolmiloikka.

Pojilla alle 18 vuotta, samat lajit.

Pikkupojilla kolmiottelu: 60 m. juoksu, korkeus- ja pituushyppy.

Miehille 3 mailin juoksu.

Miehille uinti (vapaa tapa).

Palkintoja jaetaan 2 kaikissa sarjoissa, paitsi pikkupoikien ottelussa on 4.

Huom.! Kenttämme sijaitsee haalin vieressä, lähellä jokea, ja on yksi parhaita urheilukenttiä Keski-Ontariossa. Urheilut alkavat kello 11 a.p.

Vermilion Riverin v.- ja u.-seura
Voiman puolesta
Eino Hill, puheenjohtaja. Aaro Kivinen, sihteeri.

Raudoitettu korven kaataja

Kirj. K. Saarikoski

Kaukana Canadan korvessa, kymmenien mailien päässä ensimäisestä kauppalasta, asustaa eräs työläisperhe. Perheen isä Lovski on venäläinen. Hänen vaimonsa on ranskalainen, nimeltä Servit.

Avioliiton solmittuaan Lovski lähti rakentamaan asuntoa tähän kaukaiseen korpeen. Asunnon valmistuttua muutti Servit puolisonsa kanssa asumaan uuteen kotiinsa kaukaisen korven helmassa.

Ennen pitkää synnytti Servit tytön, jolle annettiin nimeksi Sarah.

Uudisasutuksen lähellä sijaitsi järvi, josta tämä korven väki sai runsaasti kaloja.

Vuoden kuluttua oli Lovski hankkinut uudisasutukselle hevosen ja lehmän, joten taloudessa olivat tärkeämmin tarvittavat eläimet. Lovski on vankkarakenteinen ja voimakas pellon raivaaja. Kesäpäivinä hän hakata jyskytteli kannon juuria, että lastut korkealle sinkoilivat. Talvisin Lovski hakkasi kuusimetsää, jota on runsaasti uudisasutuksen lähellä ja myi puita ostajille. Heillä ei ollut suuresti köyhyyttä, kun työn ponnistuksilla kuusimetsästä saatiin välttämättömimpiin tarpeisiin rahaa.

Vuosien kuluessa karttui uudisasutukselle karjaa, niin että on jo kaksi hevosta ja useampia lehmiä navetassa. Lovski ei ollut niin erämaan asukas, ettei hän olisi tietänyt mitä muualla mailmalla tapahtui. Hän tilasi ja luki ahkeraan venäjän- ja englanninkielisiä työväenlehtiä.

Venäjän vallankumouksen aikana, kun bolshevikit ottivat Venäjän hallitusohjakset käsiinsä, tuli Lovskille sydämen asiaksi selittää bolshevismia venäjän- ja englanninkieltä ymmärtäväin työläisten keskuudessa.

Lovski matkusti usein useiksi päiviksi pois ja liikuskeli työläisten keskuudessa, puhuen bolshevismista ja ottaen sanomalehtitilauksia missä siihen tilaisuutta oli.

Eräänä päivänä, kun Lovski oli kotoa pois, suuntasi uudisasutukselle matkansa joukko ranskalaisia naisia ja katolilainen pappi. Perheen äitiä ei heidän tulonsa miellyttänyt. Servit ajatteli, että onpa sentään hyvä, ettei Lovskia ole kotona. Asuntoon sisälle tultua alkoivat naiset kaikki yhdessä suusta udella missä on se bolshevismin riivaama isäntä. Kun he olivat kaikki nimittely- ja herjasanansa Lovskista ja bolshevismista käyttäneet, lähestyi pappi Servitiä ja alkoi puhella hänelle ystävällisessä äänilajissa. Kun Servit ei kuitenkaan hänen puheisiinsa vastannut, lausui pappi hillityllä suuttumuksella: Lapseni Servit. Pyhässä jumalallisessa olemuksessasi ei voida jumalallista vitsaa säästää silloin, kun se on tarpeellista ja välttämätöntä. Se jumalallinen vitsa on esivalta. Sano nämä sanat Lovskille, kun hän palaa kotiin. Papin aluksi herttaisen ja lempeän näköinen suu vetäytyi ilkeään ja kauhistuttavaan vaanteeseen. Poistuessaan naiset vielä puhuivat Servitille herjaavin sanoin bolshevismista ja Lovskista ilkeämielisin viittauksin.

Miksi lähditte tänne kauas korpeen meidän rauhaamme häiritsemään. Vakuutan teille, että Lovski on kunnon mies. Minä rakastan häntä.

Kun Servit oli nämä sanat lausunut, meni hän vuoteen ääreen ja purskahti itkuun. Mitähän ne tekevät rakkaalle miehelleni. Pastorihan puhui jumalallisista vitsoista ja esivallasta. Kunhan eivät vaan tekisi pahaa hänelle.

Parin päivän perästä tämän käynniin jälkeen, kun juna tavan mukaan tulla porhaltaa uudisasutuksen ohi kulkevaa rataa pitkin pohjoisesta käsin, hiljentää se vauhtiaan tämän vaatimattoman mökin kohdalla. Lovski hyppää junasta radan vieressä olevalle santapengermälle. Sanomalehtikimppu sinkoaa ilmaan ja vierii alas pengertä. Kaikki kävi, kuten pitikin.

Servit kertoi miehelleen pastorin ja naisten käynnistä ja pastorin uhkaavista puheista ja naisten hävyttömistä sanoista.

Lovski tunsi kylmiä väreitä liikkuvan läpi ruumiinsa, mutta ei tahtonut näyttää pahaa-aavistustaan vaimolleen. Sitten hän virkkoi.

Jo matkalla sain tietää, että he ovat käyneet täällä, rakas vaimoni, mutta en ole heidän käyntinsä antanut itseäni häiritä täällä asutuksellamme kaukaisen korven keskellä. Mutta Servit rakas. Me pysymme edelleenkin vallankumouksellisina ja uskollisina työväen aatteille.

Servit vastasi myöntävästi.

Parin päivän kuluttua, kun pohjoisesta kiitävä juna lähestyy raivion aukeamaa, hiljentää se vauhtiaan ja pysähtyy uudisasunnon kohdalle. Kaksi poliisia työntäytyy junasta ulos, suunnaten askeleensa uudismökkiin ja vangitsevat Lovskin. Selittävät hänen puhuneen työläisten keskuudessa laittomuutta kiihottavasta bolshevismista.

Poliisien viedessä perheen isää purskahtivat lapset ja Servit itkuun. Vanhin lapsista juoksi jälkeen ja veti isäänsä kädestä hänen junaan astuessaan. Paikallaan puhkunut juna lähti nyt tasaisesti lisääntyvää vauhtia liikkeelle.

Pienessä kodissa vallitsi surulla verhottu äänettömyys. Nuorin lapsista kysyi äidiltä mihinkä isä viettiin. Vangiksi veivät isän, rakkaat lapset, kuiskasi äiti surun raatelemana.

Yön pimeys laskee siivillään maille. Se tummentaa valoisat värit. Rikkaan palatsitkin se tummaan verhoonsa sulkee.

Korven asukkaitten huoneen akkunoille laskee pimeys. Öljylamppu sytytetään, joka valaa valoaan huoneeseen, joka on kuin suuri surujen kammio. Se on kuin äänettömyys erämaassa, tyhjyys surujen mailmassa.

Valo on sammunut. Öinen pimeys peittää kaikki.

On kulunut kaksi viikkoa siitä, kun poliisit kulettivat korven mökin perheen isän käsiraudoissa junaan. Vanhan tavan mukaan ovat lapset joka päivä rientäneet ulos mökistä katsomaan ohi kiitäviä junia. Nyt he seurasivat niiden porhallusta oudoin ja odottavin mielin.

Eräänä päivänä, kun juna kumisten pyyhältää taas mökin ohitse, kuulee asuntonsa edustalla seisova mökin väki yhtäkkiä mökin kohdalle kiitäneestä junasta sirpaleiksi lyödyn ikkunaruudun terävää helinää. Samassa työntäytyy särkyneestä ikkunanreiästä ulos käsiraudoilla kahlehditut kädet nyrkkiin puristettuina ja aivan kuin kauhun ajamana syöksyy mies ikkunasta ulos ja vierii vauhdin viskaamana alas ratapengertä. Se oli Lovski, jonka sanomaton vapauden kaipuu ja kaipuu rakkaittensa luokse oli saattanut tekemään tämän epätoivon teon. Juna pysäytetiin ja poliisit syöksyivät kuin villipedot uudelleen kahlehditun uhrinsa kimppuun. Lovskin vaimo ja lapset ryntäävät isän luokse. Lovski riuhtasee itseään kuin vimmattu ja suutelee vaimoaan ja lapsiaan. Mutta hän ei yritä paeta. Poliisit tempaavat lujasti vankia ja junasta ulos purkautunut kansanjoukko katselee kuin kauhun lyömänä. Lovski kuletetaan takaisin junaan. Hetken päästä ei kuulu enään kuin kiitävän junan huohotus.

Mökin asukkaat seisovat kuin naulatut. He seisovat siinä kunnes junan sauhukin on jo kadonnut näköpiiristä.

Mökissä on kaikki hiljaa. Hiljaista liikuntaa, hiljaista puhetta. Puhe lähtee äidin huulilta kuin sanomalankaa myöten korvasta korvaan ja painuu syvälle ihmismielen syvimpiin kammioihin. Tekee arvoituksia ja kysymyksiä. Missä on isä. Mitenkä hänelle käy?

On kulunut useita viikkoja. Vihdoin perheen äiti saa kirjeen. Se on Lovskilta. Kirjeessä mainitaan lyhkäisesti: Kuusi vuotta vankeutta. Älkää surko liiaksi rakkaani, vaimoni ja lapseni. Olkaa edelleenkin alkamallamme uudisaustuksella. Kirjotan toiste enempi.

Lovskin kirje luettiin yhä uudelleen ja uudelleen. Oli kuin koko korpi olisi soinut murheesta parahtelevin kielin.

SUURI MIES

I

Tyttö ja poika astuivat kaupungin katuja. Oli sydänyön hetki. Maa oli valkoinen vastasataneesta lumesta, mutta tuisku oli lakannut. Taivaalla oli joitakin kiiluvaisia.

He tulivat iltamatilaisuudesta, jonka paikkakunnan nuoriso oli järjestänyt työväentalolle tavalliseen tapaan.

He eivät paljoa puhuneet. Illan vaikutelmat askartelivat kovin elävinä heidän mielessään.

— Veera! Sinä lauloit tänä iltana kauniisti, kaikki yksinlaulunumerosi olivat hurmaavia.

Tyttö naurahti:

— Älä nyt, Urho, viitsi kehua. Teet vielä minusta itserakkaan...

Mutta toinen jatkoi vakavana:

— En tahdo imarrella, mutta niin asia kumminkin on. Olen kuullut laulajattarien, kuuluisienkin, laulavan ja sillä perusteella arvostelen sinua.

Tyttö suipisti omituisesti sieviä huuliansa, mutta vaikeni. He astulvat vain laitakaupunkia kohden, jossa asuivat.

— Veera! Minussa on herännyt ajatuksia, että sinun pitäisi saada laulunopetusta, maksoi mitä maksoi...

— Laulunopetusta! Kuinka se voi olla mahdollista? Olenhan köyhä ja palkkani hädintuskin riittää toimeentulooni.

— Kirottu köyhyys, sanoi poika. Se on joka paikassa kiusaa tuottamassa. Mutta varropas, kun minusta tulee mies, niin eiköhän sitten kaikki käy päinsä. Sinä opiskelet laulua ja sinusta tulee työväenluokan laululintunen. Laulat työväenluokalle, kuten tänäkin iltana, heidän ilonsa ja surunsa. Laulat heille valoisammasta päivästä... Ja minä teen taas työväenluokan eteen työtä omalla alallani. Kirjoitan heille ja nostatan heitä ja taistelen heidän kanssaan.

Tyttö katsoi poikaa hänen puhuessaan. Pojan kasvot olivat innostuksesta hehkuvat, niissä oli taas se ilme, jonka perusteella häntä sanottiin joskus fanaatiikoksi.

— Sinä olet liiaksi innostunut taas. Näet asiat niin helposti onnistuvaksi. Tiedän, että olet voimakas, hirveän voimakas; olet kuin tulivuori, levoton ja aina toimiva, mutta ei elämä sentään taida aina mennä niinkuin tahdomme.

— Taas epäilet, järkeilet... Elämä ei saa kangistua aprikoimisen ja mietinnän kahleisiin. Elämän täytyy olla povessamme kuin — käytän lausumaasi vertausta — kuin tulivuoren; sen täytyy purkautua toiminnan — kraaterin — kautta ulos maailmaan, sen täytyy saada ilmaisunsa töissä ja taisteluissa... Kas, en voi oikein tulkita sanoilla sitä, mitä tahtoisin lausua. Yksi ainoa keino olisi niiden julkituomiseen ja se olisi musiikin kieli. Sitä jos hallitseisin, niin sitten ymmärtäisit minua. Istuisin hiljaisena hämyhetkenä, silloin kun olemme kahden, pianon ääreen ja sitten soittaisin sinulle. En entisistä sävelyksistä, en nuottikirjoista; soittaisin suoraan omasta sydämestäni... Sitten ymmärtäisit minua ja elämän suuruuden.

He olivat ehtineet tytön asuintalon portille ja he pysähtyivät.

— Onko sinun kylmä? kysyi poika.

— Ei.

— No, laula jotakin...

— Tänään lauloin kaikille perheemme jäsenille. Nyt laulan sinulle:

On taivaalla tähteä monta,
mutt' kaksi niistä kauneinta on,
ne rintaa niin rauhatonta
ain' tuutivi lepohon.

Taas hiljaisuus. Sitten lausui poika:

— Sinun täytyy saada lauluopetusta.

— Niin sitten kun sinusta on tullut suuri mies, sitten...

He erosivat.

II

Vankilan sairassellissä lepäsi Urho kuoleman kanssa kamppaillen. Ristikkoakkuna oli auki ja juhannusyön kirkkaus kajasti hämärään selliinkin.

Nuorukainen oli tajuissaan. Hän näki kaikki ja kuuli kaikki. Kesäisen yön kirkkaus oli niin suloista ja kaukaiset, hiljaisen yön äänet herättivät kummia tunnelmia ja muistoja. Hän muisti viimeisen juhannuksen vapaudessa. Siitä oli jo vierinyt kauan aikaa. Monta juhannusta, kokonaista kolme juhannusta oli häneltä kulunut vankilassa ja tämä oli neljäs. Mutta vuosien sumumerestä nousi viimeinen juhannus niin elävänä. Se oli hänen elämänsä kaunein juhannus. Elämä oli tuntunut suurelta ja arvokkaalta. Hän oli juuri mieheksi tullut. Elinvoima pursusi yltäkylläisenä hänen suonissaan. Hän oli saanut voiton elämän kaikissa pyrkimyksissään. Hän omisti lupauksia elämältä. Hänellä oli ystävä... Kaikki hymyili. Ja viimeinen, viimeinen vapaana viettämänsä juhannus oli tuonut lopullisesti kaikki...

Mutta luokkataistelun melskeet olivat suurina aaltoina vyöryneet yli maan. Oli lakkoja, työtaisteluja ja suoranaisia yhteenottojakin omistavan luokan kanssa. Hän oli nuoruutensa täydellä innolla antautunut niihin. Oli ollut kaikessa mukana, missä miestä tarvittiin. Hän oli joutunut pian taistelun eturiveihin. Ja kun vangitsemisia toimeenpantiin, tuli hänkin vangituksi ja sitten vuosien pakkotyö kapinaan yllytyksestä.

Vankilassa meni sitten terveys. Hän koetti uurastaa siellä kaikki vapaahetkensä opinnoissa. Hän tutki taloustiedettä, historiaa ja opiskeli vieraita kieliä. Hän tahtoi käyttää hyödykseen kärsimysvuodet, saadakseen sitten näyttää sortajille, että häntä ei ole vankila lannistanut eikä murtanut.

Mutta ponnistukset olivat liian ankarat heikolle terveydelle. Ja eräänä kevät-iltana, kun ensimäinen leivo lauloi ristikon raudoilla sai hän verensyöksyn. Se oli niin ankara, että hän oli siihen paikkaan kuolla. Kuumeesta väristen hänet siirrettiin sairasselliin ja niin alkoi taistelu elämästä ja kuolemasta. Syöksyt uudistuivat usein ja jokainen veripisara, joka hänen repaleisesta rinnastaan pulpahti, oli hänelle kuolinliinaa, joka kietoutui hänen ympärilleen.

Hänen mietteensä keskeyttivät, kun sisään astui sairaanhoitaja. Vankilan sairaanhoitajat eivät yleensä ole samanlaisia kuin vapaudessa. He ovat kylmiä ja virallisia. He kohtelevat sairaita vankeina. Mutta sisäänastunut oli poikkeus. Hän toi mukanaansa kimpun tuomenkukkia, jotka hän asetti tuolille vuoteen ääreen vesimaljakossa. Ne toivat suvisen tuulahduksen selliin.

Mutta ikäänkuin tuomenkukkien tuoksun huumaamana sulkeutuivat sairaan silmät. Poskille kohosi hohtava puna. Hänessä kuume nousi. Hän alkoi houria:

"Tulee myrsky, myrsky, joka vähisyttää maailmoja. Myrsky, joka puhdistaa, myrsky, joka lakaisee pois pienen ja alhaisen. Myrsky tulee... Älkää peljätkö myrskyä. Rakastakaa sitä; se on jumalten luomisjuhlaa. Myrskyä seuraa tyven, jolloin rauhallinen sunnuntai kaiken syliinsä sulkee..."

Hoitajatar seisoi ääneti vuoteen ääressä. Sairaan rinta kohosi ja korisi kuin jokainen hengenveto olisi ollut viimeinen.

Hoitajatar oli nähnyt monta kuolinkamppailua, mutta tämän iltainen oli tavallisuudesta poikkeava. Siinä oli menossa nouri, toivorikas mies. Hän tajusi naisellisella vaistolla miehen hiutuneen olemuksen voiman ja nainen ei koskaan voi voiman edessä värisemättä olla. Ja hänkin värisi.

Vankilan käytävässä löi kello 12. Nuori hoitajatar havahtui, kun tapasi itsensä sairaan vuoteen yli kumartuneena. Ja juuri kun hän ehti suoristautua ylös, niin purskahti elämä sairaan huulilta ulos tummana verivirtana. Sitten loppui kaikki. Hänestä oli tullut suuri mies.

Kaarlo Lento.

Laivaliike Canadasta Europaan

Kaikki muut laivat lähtevät Montrealista paitsi hinnalla $108.50 varustetut lähtevät Quebecista.

Lähtöpäivä			Laiva	Kantavuus	III luok. piletti Helsinkiin
Heinäk.	18	Cunardin	ANTONIA	14,000 tonnia	$106.50
"	18	White Star Dominion	DORIC	16,500 tonnia	$106.50
"	22	Canadian Pacificin	EMPRESS OF FRANCE	18,400 tonnia	$108.50
"	24	Canadian Pacificin	MONTCALM	16,400 tonnia	$106.50
"	24	Cunardin	AURANIA	14,000 tonnia	$106.50
"	25	White Star Dominion	MEGANTIC	14,000 tonnia	$106.50
"	29	Canadian Pacificin	MINNEDOSA	14,000 tonnia	$106.50
"	30	Canadian Pacificin	MONTEITH	? tonnia	$106.50
"	31	Canadian Pacificin	MONTCLARE	16,400 tonnia	$106.50
"	31	Cunardin	LETITIA	13,500 tonnia	$106.50
Elokuun	1	White Star Dominion	REGINA	16,500 tonnia	$106.50
"	1	Cunardin	AUSONIA	14,000 tonnia	$106.50
"	5	Canadian Pacificin	EMPRESS OR SCOTLAND	25,000 tonnia	$108.50
"	7	Canadian Pacificin	MONTROSE	16,400 tonnia	$106.50
"	7	Cunardin	SATURNIA	9,000 tonnia	$103.50
"	7	Cunardin	ALAUNIA	14,000 tonnia	$106.50
"	8	White Star Dominion	CANADA	10,000 tonnia	$103.50
"	12	Canadian Pacificin	MELITA	14,000 tonnia	$106.50
"	13	Canadian Pacificin	METAGAMA	12,450 tonnia	$106.50
"	14	Canadian Pacificin	MONTROYAL	15,850 tonnia	$108.50
"	14	Cunardin	ATHENIA	13,500 tonnia	$106.50
"	15	Cunardin	ASCANIA	14,000 tonnia	$106.50
"	15	White Star Dominion	DORIC	16,500 tonnia	$106.50
"	19	Canadian Pacificin	EMPRESS OF FRANCE	18,400 tonnia	$108.50
"	20	Canadian Pacificin	MARBURN	10,750 tonnia	$103.50
"	21	Canadian Pacificin	MONTCALM	16,400 tonnia	$106.50
"	21	Cunardin	AURANIA	14,000 tonnia	$106.50
"	22	White Star Dominion	MEGANTIC	15,000 tonnia	$106.50
"	26	Canadian Pacificin	MINNEDOSA	14,000 tonnia	$106.50
"	27	Canadian Pacificin	MONTEITH	? tonnia	$106.50
"	28	Canadian Pacificin	MONTCLARE	16,400 tonnia	$106.50
"	26	White Star Dominion	REGINA	16,500 tonnia	$106.50
"	28	Cunardin	LETITIA	13,500 tonnia	$106.50
"	29	Cunardin	AUSONIA	14,000 tonnia	$106.50

Ylläoleviin hintoihin on sotavero, $5.00 lisättävä.

Alle 1-vuotiaat lapset pääsevät kolmannessa luokassa $5.50. Lasten 1—10 vuoteen on maksettava puoli pilettiä, sekä sotavero $3.00.

Rautatiellä pääsevät alle 5-vuotiaat lapset hoitajansa seurassa vapaasti. 5—12 vuotiailta menee rautatiellä puoli pilettiä.

Edestakaisen laivapiletin keskimääräinen hinta on nykyään $180.00.

Edelläolevien laivalinjojen lisäksi myydään pilettejä Europasta Canadaan tuleville siirtolaisille Scandinavian American, Swedish American, Norwegian American, United American, Hamburg American, Royal Mail y.m. linjoille. Nämä linjat eivät ota kesänaikana matkustajia Canadasta Europaan päin.

Vapauden pilettiliike on viimeisen kolmen vuoden ajalla myynyt yli kuusisataa laivapilettiä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tämän pitäisi olla todisteena liikkeemme luotettavaisuudesta.

Olemme suoraan akentteja, ilman välikäsiä, kaikille yllämainituille suurille laivalinjoille.

Pilettien hinnat Suomen satamista Canadan satamiin ovat nykyään $115.00, $118.00, $120.00 ja skandinavialaisilla linjoilla $122.00.

Mitään veroa ei Suomesta matkustaessa nykyään ole, eikä myöskään takauksia tai hallituksen lupaa tarvita.

Toimittakaa pilettitilauksenne oman liikkeenne kautta.

TEHKÄÄ KAIKKI PILETTILIIKE NIMELLÄ

J. V. Kannasto,
Box 69, SUDBURY, ONT., CAN.

Rahaa Suomeen

Kurssi
Smk. 39.10
Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. Hautamäki, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS
Box 69. —— Sudbury, Ont.

NIIN SITÄ LUULISI

Tytär puhuu äidilleen.

— Ja vaikka hän olisi kymmenen kertaa rikkaampi, en sittenkään mokomasta huolisi.

— Hiljaa, hiljaa, älä puhu niin lujaan. Sillä tavalla et saa puhua ennenkuin olet päässyt naimisiin hänen kanssaan.

LASTEN JA IMEVÄISTEN SUUSTA

Äiti, sanoppas millä aikaa haikara toi minut?

— Siinä kello kymmenen aikaan illalla.

— Mutta ajatteleppas, äiti, mitenkä ikävää, jos sinä silloin olisit sattunut olemaan elävissä kuvissa.

TILATKAA VAPAUS!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Luontainen hoitaja ja hieroja ottaa vastaan potilaita 22 Monk St., Sudbury Starin vieressä (räätäli Nurmisen yläkerrassa) Box 1908. Telephone 1696. Miss Taimi Valo.

PORT ARTHUR, ONT.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Palloruumassa 318 Bay St., on tupakkaa ja virvoitusjuomia.
Alex Mäki.

Annan hierontaa kotonani, 35 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Hoivula.

Autonajuri Hj. Saari tavattavissa päivisin ja öin. Asunto 94 Ontario St., Port Arthur. Puhelin 2779 N.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja waljaanne. Hinnat ovat oikeat.

TORONTO, ONT.

Kätilö ja hieroja Ida Rantala, 273 Richmond St., Adelaide 3330, Toronto, Ont.

Kotka kahvila ja annosruokala 290 Richmond St., W., Toronto, tarjotaan hyvää kahvia ja maukasta ruokaa. Huoneita vuokrattavana.
Ida Jalkanen.

Suomalainen ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

Otan vastaan kaikkea pesuun ja silitysalaan kuuluvaa työtä ja karteenien pinnausta. Ida Partti, 322 Richmond St., W., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

Luonnonparantola ja hieromalaitos ottaa vastaan potilaita ja antaa apua kaikissa taudeissa. Huom.! Heikommille ja pitkämatkaisille tilaa sisällä. 4 ave. 33. Box 868.
Mrs. A. Aarnio.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on
CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

Parturiliikkeeni

sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Ivar Salo.

Halutaan tietää

Missä oleskelet tätini poika Juho Hankonen? kotoisin Merijärveltä, Oulun läänistä. Jos joku hänestä tietää, missä hän nykyään majailee, niin pyydän hyväntahtoisesti ilmottamaan, jos ei hän itse satu tätä huomaamaan.

Efraim Elselä.
Spanish Mills, Ont., Canada.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Sudbury-ympäristö

Miten juhlakentälle pääsee. Hyvä matkustaja-auto lähtee joka puolen tunnin kuluttua Liberty-haalilta juhlakentälle. Kyytimaksu 15 senttiä.

C. P. R:n työläiset viettävät tänään lauantaina suurta juhlaa Lakeside puistossa täällä. Odotetaan saapuvan kaikkiaan noin 3,000 vierasta. Liikennettä varten lauantaina on julaistu erikoiset ohjeet.

Chelmsfordin mineraalialuetta tutkitaan edelleen. Bunker & Sullivan Mining Co. Kelloggista Idahosta, jolla on käsissään 7,000 eekkeriä Chelmsfordin aluetta, on tehnyt erään täkäläisen timanttiporausliikkeen kanssa sopimuksen 20,000 jalan koeporauksesta. Tämän rajantakaisen yhtiön tarkotuksena on saada selville missä määrin alueen maankamaran alla löytyy ei ainoastaan lyijyä ja sinkkiä, joita siellä jo entuudestaan tiedetään olevan, vaan myöskin hiiltä.

Se, minkälaisia mineraaleja ja missä määrin niitä löytyy Chelmsfordin alueella on jo pitkät ajat kiinnittänyt asianharrastajain huomiota. Nyt toimitettavat koeporaukset varmaankin saattavat valaistusta asiaan. Poraustyöt alotetaan viipymättä.

Yörauhan häiritsemistä harjoittivat Sudburyn "Orangemen" järjestön jäsenet kulkien soittokuntineen sunnuntai-aamuna kello 12 jälkeen kaupungilla ja pitäen pahaa melua. Noilla "orenssimiehillä" oli vuotuiset juhlallisuutensa. Olisipa järjestyneet työläiset yrittäneet mokomaa, niin olisi poliisi varmaan kapuloineen ollut mukana pelissä. Mutta tuollaiset työläisten pimitysyhdistykset saavat tehdä mitä tahansa.

Varkaita kiinni. Viime sunnuntaina oli North Bayssa tehty kaksi murtovarkautta. Sudburyn poliisille ilmotettiin että epäilyttäviä miehiä on tulossa kyläämme päin. Poliisit lähtivät vastaan ja pidättivät kolme miestä, joilla kaikilla oli varastamansa jalkineet jaloissa. He ovat tunnustaneet itsensä syyllisiksi. Kaksi heistä on vanhoja ammattimiehiä, joita syytetään varkauksista muuallakin.

Farmareitten avustaminen. Aina vaalien aikana ovat niin konservatiivit kuin liberaalitkin luvanneet kaikki mailman hyvyydet kun vaan äänestävät heitä. Nyt on pantu käytäntöön maakuntahallituksen toimesta "Pohjolan edistämislainat." Niitten kautta on käynyt mahdolliseksi että Etelä-Ontariosta ostetaan vaunulastittain Ayrshire lehmiä, joita sitten myydään maanviljelijöille ostohinnasta. Ostajien on suoritettava 25 prosenttia hinnasta käteisellä heti ja loput 3 dollarin kuukausimaksuina lehmää kohti lisättynä 5 prosentin korolla.

Hallituksen tarkoituksena sanotaan olevan meijeritalouden edistämisen, vieroittamalla maanviljelijät heinän ja viljan myynnistä, jonka ei pitäisi olla niin kannattavaa kuin maitotalouden.

Äskettäin tuli Chelmsfordiin vaunulasti lehmiä, jotka luovutetaan maanviljelijöille Balfour ja Rayside maalaiskunnissa edelläkerrotuilla ehdoilla. Tämä oli kahdeksas Pohjois-Ontarioon tulleista lähetyksistä.

Kun kaikki ryhtyvät harjoittamaan maitotaloutta, niin on syytä otaksua että maidon hinta alenee kilpailun vaikutuksesta. Olisi siitä ainakin kuluttajille etua.

Järkyttävä perhedraama. Viime lehdessä kerrottiin kahden poikasen murhasta kodissaan Argoliksessa 234 mailia pohjoiseen Sudburystä. Radankorjausesimies William Kossakia ja hänen vaimoaan epäillään syylliseksi näitten omien lastensa murhaamiseen. Sitä, kuka, isä vai äitikö, on syyllinen ei voida vielä varmuudella sanoa.

Poliisitutkinnossa on selvinnyt että rouva Kossak oli joku aika takaperin sairaalassa, jona aikana heidän talouttaan oli ollut hoitamassa eräs toinen ukrainalainen nainen, joka lähti pois talon emännän palattua sairaalasta toissa torstaina. Hän osti Fire Riveriltä lipun Torontoon. Otaksutaan että aviomies oli samassa matkassa.

Lauantaina määräsivät poliisiviranomaiset etsimään läheisestä ympäristöstä äitiä, mutta siitä ei ollut tulosta. Myöhemmin nähtiin hänet uivan täydessä vaatetuksessa heidän kotinsa läheisyydessä olevan järven poikki kotiin tullakseen. Matka, jonka hän ui oli noin 300 jalkaa. Tällöin hänet vangittiin.

Paikalta on löydetty rouva Kossakin allekirjoittama paperi, jossa sanotaan: "Minä surmaan lapset, koska en tahdo että — —" Mutta hän väittää, ettei hän osaa lukea eikä kirjoittaa.

Viime keskiviikkona vangittiin Kossak Hornepaynessa, jonne hän oli tullut edellisenä päivänä länteenpäin kulkevalla junalla.

Juttu tullaan nähtävästi käsittelemään Soossa, koska Argolis kuuluu Algoman piiriin.

YLEISIÄ UUTISIA

Mitä Venäjällä sanotaan Englannin ja Venäjän suhteista

Moskova. — Englannin kabinetin todellisten aikomusten suhtaantumisessaan neuvostohallitukseen ollessa vielä epäselvät, Englannin vanhoillisessa lehdistössä käytävä propagandataistelu ja kabinetin jäsenten antamat lausunnot ovat antaneet neuvostohallituksen sanomalehdistölle vilkkaan keskustelun aiheen.

Isvestija väittää, että useiden viikkojen aikana on Lontoossa käyty järjestelmällistä taistelua Neuvosto-Venäjää vastaan. Todellisen syyn tällaiseen taisteluun sanotaan olevan neuvostohallituksen vaikutusvallan lisääntyminen Englannin vaikutusalueilla. Tätä vaikutusvaltaa eivät ole levittäneet neuvostohallituksen agentit, vaan kapitalistit tuntevat asemansa häiriintyvän bolshevistisen vallankumouksen aiheuttaman vaikutuksen laajentumisesta sekä siirtomaissa että imperialistisissa maissa, sekä Neuvosto-Venäjän poliittisesta ja taloudellisesta voimistumisesta.

Lehti sanoo lisäksi:

"Kapitalistit näkevät välttämättömäksi provoseerata yhteentörmäyksiä estääkseen Neuvosto-Venäjän lujittumisen. Jos asiat kehitetään sotaan saakka, tulee sillä olemaan suurempi vaikutus koko ihmiskuntaan kuin vuoden 1914 yhteenotolla."

Pravda selittää: "Lontoon valmistuessa sotaan, lausuu neuvostohallitus uudelleen, että se on valmis neuvotteluihin, pyrkien kehittymään rauhallisesti, mutta ollen erikoisesti rauhan rakastaja, ei neuvostohallitus ikinä anna alistaa itseään Versaillesin sopimuksen elukaksi."

"Taloudellinen Elämä" niminen lehti käsittelee mahdollista Englannin ja Venäjän välien katkaisemista taloudelliselta näkökannalta.

Välien katkaisemisen seurauksena ennustaa se työttömyyden kasvua ja vientikaupan vähentymistä ja Englannin on turvaannuttava tuomaan raaka-aineita maista, jotka eivät osta englantilaisia tuotteita. Sellainen toimenpide tulisi vaikuttamaan vastakkaisesti Englannin finanssiasioihin, johtaen punnan epävakaisuuteen.

Pitäen Neuvostoliittoa kyllin voimakkaana, suosittelee lehti, että hallitus kärsivällisesti odottaa siksi, kunnes vanhoilliset tulevat järkiinsä. Virallisissa piireissä arvellaan, että tilanne saadaan selvitetyksi lähiaikoina.

Kukaan ei pidä uutta hyökkäystä mahdollisena ja Frunze puhuessaan punaiselle armeijalle sanoi, ettei hän pidä mahdollisena, että Englanti julistaisi sodan Venäjää vastaan. Hän sanoi Venäjän pyrkivän rauhaan, osottaen esimerkiksi miten neuvostohallitus ei ole vastannut puolalaisten joukkojen äskeiseen hyökkäykseen Ukrainaan. Ei siksi, etteikö Venäjän armeija olisi kykenevä antamaan vastaiskun, vaan siksi, että hallituksella on luja rauhanpolitiikka.

Frunze Puna-armeijasta

Moskova. — Neuvosto-Venäjän sotaministeri Frunze on antanut julki seuraavia tilastotietoja:

Puna-armeijassa on 529,000 sotilasta. Punasotilaille maksetaan yksi rupla ja 20 kopeekkaa kuukaudessa. Tsaarin armeijassa maksettiin 50 kopeekkaa ja Ranskassa maksetaan 60 kopeekkaa (Venäjän rahassa laskettuna). Näin ollen puna-armeijan sotilaiden palkka on verrattain suotuisa, lukuunottamatta palkkasotureille maksettuja palkkoja. Mutta katsokaamme sen sijaan sotilasosastojen komentajien palkkatasoa. Osastokomentajat saavat puna-armeijassa 42 ruplaa kuukaudessa, Ranskassa heille maksetaan 57 ruplaa, Saksassa 62 ruplaa, Puolassa 76 ruplaa ja Suurbritanniassa 212 ruplaa.

Sotilaskomppanian komentajalle maksetaan Neuvostoliitossa 53 ruplaa, Saksassa 84 ruplaa, Ranskassa 110 ruplaa, Puolassa 116 ruplaa ja Suurbritanniassa 488 ruplaa.

Divisionan komentajalle maksetaan Neuvostoliitossa 110 ruplaa, Saksassa 280 ruplaa, Ranskassa 321 ruplaa ja Suurbritanniassa 1,020 ruplaa. Puna-armeijan komentajan vuosipalkka on noin 30 prosenttia tsaarin armeijan sotilasvirkailijan vuosipalkasta.

Seuraava esimerkki osoittaa sotilaiden aseman muussa suhteessa. Puna-armeijan päivittäinen ruoka-annos sisältää 3,012 kaloriaa, Rumanian armeijan 2,714 kaloriaa ja Puolan armeijan 2,791 kaloriaa.

84.7 pros. puna-armeijasta ovat syntyään talonpoikia, 11 pros. työläisiä ja 5.3 pros. muilta eri aloilta. Komentajina on 56 pros. talonpojista lähtöisin, 12.3 pros. työläisiä ja 23.7 pros. muilta eri aloilta.

Uusien sotilaskomentajien joukossa, jotka ovat päässeet sotilaskoulusta viime vuonna, on 33pros. työläisiä, 52 pros. talonpoikia ja 15 pros. eri aloilta. Niistä, joita äskettäin otettiin oppilaiksi sotilaskouluihin, oli 44 pros. työläisiä, 49 pros. talonpoikia.

V. 1922 ainoastaan 56.6 pros. kaikista sotilaskomentajista sai erikoisen sotilaallisen kasvatuksen. Tänä vuonna erikoisopetuksen saaneita komentajia on puna-armeijassa 90.5 pros.

KAIKKI JUHLIMAAN
PORT ARTHURIN OSASTON NAISJAOSTO TOIMEENPANEE
NÄYTÖS- ja TANSSI-ILTAMAT
KIVIKOSKEN OSASTON TALOLLA
TORSTAINA 23 P. KELLO 9 ILLALLA
Näytöskappale "TALOUSKOULUSSA" 1:ssä näytöksessä y.m. y.m.
TANSSIA ALUSSA JA LOPUSSA. —— SISÄÄNPÄÄSY 25c.
P. ARTHURIN OS. NAISJAOSTO

Luontoon palaamisesta

On olemassa oppisuuntia, jotka enemmän tai vähemmän saarnaavat luontoon palaamista. Sellaisten suuntien edustajista voimme mainita Rousseaun, Ruskinin ja Tolstoin. Luontoon palaaminen jyrkimmässä mielessä merkitsisi sitä, että olisi jätettävä kaupungit ja nykyinen industrialismi ja painuttava korpeen elämään luonnonelämää. Näin tehdessä saisi jäädä kaikki se, mitä on saavutettu aineellisen elämän voitoissa viime vuosisatoina ja sensijaan aloitettava toimeentulon hankinta primitiivisin keinoin. Tällainen ajatus on sangen taantumuksellinen. Kun on laskettu, että nykyaikaista tekniikkaa hyväkseenkäyttäen voisi ihmiskunta tulla jo nykyisin toimeen, jos tuotanto olisi järjestetty järkiperäisesti ja jos kaikki ottaisivat osaa tuottavaan työhön, noin 4 tunnin työpäivällä, niin ymmärtää, että jos tekniikka hyljättäisiin, olisi siitä suunnaton seuraus jo tässä suhteessa. Ihmiskunta saisi puskea töitä kymmenet tunnit vuorokaudesa, muista tappioista puhumattakaan.

Mutta näin luonnon juhla-aikana ymmärtää noiden suurten ajattelijain oppeja parhaiten. Nykyaikainen elämä on niin suuressa määrässä eroittanut ihmisen luonnosta, että oikeinpa hirvittää, kun asiaintilaa ajattelee. Eivätkö suuret ihmisjoukot ole jo kokonaan erossa tuosta suuresta äidistämme? Suurkaupungeissa elää ihmisiä, jotka eivät ole vuosikymmeniin käyskennelleet vehreillä niityillä tai uineet kirkkaassa, suolaisessa merivedessä. Heille on puhdas ilma ja aurinkokin aivan vierasta. Sensijaan kaikki luonnottomuudet ovat kasaantuneet heidän kuritukseksensa.

Ei ole siis ihme, jos rupeaa vihaamaan koko nykyistä kehityssuuntaa. Kun ei näe edessäpäin pelastusta, niin tietysti hakee sitä takaapäin, kuten luontoon palaamisen apostolit tekevät. Mutta me emme voi mennä taaksepäin muuten kuin mielikuvissa. Kehityssuunta, mikä "punaisena lankana" kulkee läpi ihmiskunnan historian ei ole muutettavissa vain noin jonkun ajattelijan päässä syntyneen reseptin mukaan. Kaupungit ja koneet, ne ovat kehityksen tuloksia, joista ei voi palata takaisin, mutta niiden suhteen ovat muutokset eräässä mielessä — eivät ainoastaan mahdollisia, vaan myös välttämättömiä. Ja se koskee juuri väärää omistusta niin koneisiin kuin muihinkin rikkauksiin nähden.

Työväenluokan taistelu on suunnattu nykyisen väärän omistusmuodon lakkauttamiseen. Se tähtää hävittämään tämän taistelun kautta riiston, orjuuden ja sorron, jotka ovat nykyisen kehityssuunnan kiroukset.

Ja tämän kautta — eteenpäin kulkien — tullaan palaamaan lähemmäksi luontoa. Kun ihminen vapautuu enemmän tappavasta työstä, on hänellä tilaisuus ulos luontoon. Palatkaamme siis luontoon tässä mielessä. Kyllä se on juuri luonto, joka ihmistä nostaa ja kohottaa. Se antaa ihmiselle elämänhalua ja terveyttä, niin sielun kuin ruumiinkin terveyttä. Tulevaisuudessa vaeltaa ihminen luontoon, eikä tomuisiin temppeleihin, jumalaa palvomaan. Siellä hän aavistaa, että luonto on jumala. Luonnon temppeli, jossa tuulosten ja aaltojen musiikki on urkujen soittoa, ja taivaan kaaret kupuna, on suurin ja kohottavin temppeli. Siellä ei synny hämärää, mystillistä tunnetta, kuten nykyisissä valoa vähän sietävissä kirkoissa, vaan siellä mieli kirkastuu, kuulastuu tajuamaan kaiken yhteyden.

Kun ihmiskunta vapautuu pakkopaidastaan — kapitalismista — pääsee se myöskin suurten ajattelijain ja monien tavallistenkin ihmisten ikävöimään luontoon, niin suuressa määrin kuin se kulttuuria ylläpitävälle ja edelleen kehittävälle ihmiselle on mahdollista. Ja mahdollisuudet ovat suuret.

Eveliina Metku.

Nimenmuutos

Nimeni joka on ollut John Mielonen, on tästä lähtien oleva John Elo täällä maassa sekä Suomessa.

Cobalt, Ont., 8 p. heinäk., 1925.

John Elo.

Rikas punainen veri pitää teidät lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.25

The Sudbury Drug Co., Limited.
Corner Elm & Lisgar Sreet
SUDBURY, ONT.

CANADIAN PACIFIC SAILINGS

MONTREALISTA
Liverpoliin

Heinäk. 24, Elok. 21 ....Montcalm
Heinäk. 31, Elok. 28, ...Montclare
Elok. 7, Syysk. 4...............Montrose

Belfastiin—Glasgowiin

Heinäk. 14, Elok. 13 ....Metagama
Elok. 20, Syysk. 17 ....Marburn

Cherbourgiin—Southamptoniin—Antwerpeniin

Heinäk. 15, Elok. 12 ....Melita
Heinäk. 29, Elok. 26 ....Minnedosa

QUEBECISTA
Liverpoliin

Heinäk. 17, Elok. 14 ....Montroyal

Belfastiin—Glasgowiin

Heinäk. 30, Elek. 27 ....Montnairn

Cherbourgiin—Southamptoniin—Hamburgiin

Heinäk. 22, Elok. 19 ....
.... Empress of France
Elok. 5 ....Empress of Scotland

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä
L. O. TREMBLAY,
District Pass. Agent
North Bay

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

LÄHETÄTTEKÖ RAHAA SUKULAISILLENNE EUROOPASSA?

Jos lähetätte, niin menkää Walko Tähden Linjan konttoriin ja ostakaa Money Order. Tällainen lähetystapa on halpa ja varma ja rahat voidaan nostaa missä tahansa Euroopassa.

Jos sukulaisenne tahi tuttavanne tulevat Canadaan, niin ostakaa heille Prepaid (vapaa) piletin tästä tahi lähimmästä Walko Tähden Linjan konttorista. Toimitamme piletin konttoristamme Europassa, mikä on lähin matkustajalle. Autamme heitä matkustusluvan, passin ja viseerauksen hankkimisessa, vaihdomme heidän rahat, ja koetamme kaikin tavoin järjestää heille hauskan ja mukavan matkan.

Walko Tähden Linjan suuret ja nykyaikaiset laivat tarjoavat hyvää ruokaa ja hyviä huoneita halpaan hintaan.

Saadaksenne lähempiä tietoja kääntykää allamainitun konttorin puoleen.

286 Main St., Winnipeg
RED STAR LINE
WHITE STAR-DOMINION LINE

Kansalaiset Huom.!
J. Marjamäen ja D. Mannisen
Räätäliliike
sijaitsee Gold Avenuella
Työnjohtajana toimii D. Manninen
Box 325
South Porcupine, Ont.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Jos haluatte
parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.
THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Farmi myytävänä

Myytävänä 50 eekkerin farmi, joka sijaitsee Louis Townshipissa, Lot No. 6. Sudbury Dist., Ont. Paikka on luonnon ihana, Vermilion Riverin rannassa, juuri suomalaisten asutuksen keskuudessa. Farmia voitte käydä katsomassa ennenkuin heinä katkastaan. Hinnasta voitte sopia allekirjottaneen kanssa.
Fred Hill.
Victoria Mines, Ont.

NORTH CAFESSA
17 Lisgar St., saa mojakkaa ja aterioita suomalaiseen malliin. Hyvää kahvia ja leivoksia. Hilja Pulkki. Phone 1398. —— P. O. Box 1369.
Huom.! Pallonpelaajille työtä samassa paikassa.

Underwood Typewriters
National Cash Registers
Repairs—Supplies.
CITY TYPEWRITER EXCHANGE
Phone N. 570
2 South Court St., Port Arthur, Ont.

KALLE POUKAMAN
— SAUNASSA —
kylvetään perjant. ja lauantaina.
SUDBURY,
Puhelin 457. —— P. O. Box 1122.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1873—

Nuga-Tone
TULOKSET 20 PÄIVÄSSÄ Tahi Rahanne TAKAISIN

Kun tunnette terveytenne menettäneeksi ja olette kipeä ja väsynyt nauttimaan lääkkeitä, joista ei ole mitään hyötyä—nauttikaa silloin Nuga-Tonea, lääkettä, joka panee vireille heikosti toimivat elimet, kiihoittaa ruumiin eri toimia ja auttaa köneistoa tekemään työnsä juuri niin kuin Luonto on tarkoittanut sen tehtäväksi.

Nuga-Tone vahvistaa suolistoa toimimaan luonnollisesti, kiihoittaa verenkiertoa, vahvistaa vatsaa, antaa hyvää ruokahalua ja auttaa ruuansulatusta. Se ehkäisee puhistuksen ja kaasun vatsasta tahi suolistosta, poistaa pahanhajuisen hengityksen ja limaisen kielen, parantaa päänsäryn ja poistaa kellertävän värisen ihon, kun se johtuu umpitaudista tahi sairaaloisesta eroittamisesta. Nuga-Tone on yksi parhaimpia lääkkeitä antamaan Teille enemmän tarmoa, voimaa, rohkeutta ja yritteliäisyyttä. Ottakaa sitä muutamia päiviä, ja sitten huomatkaa muutos itsessänne—Te tulette olemaan iloisempi, onnellisempi ja tulette pitämään elämmän elämisen arvoisena.

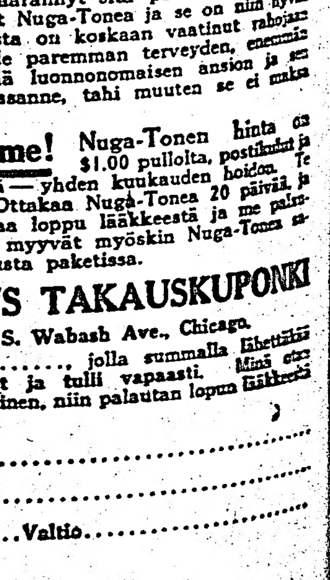

Nuga-Tone sisältää erikoisen lajin RAUTAA tehdäkseen punasta, terveettä verta. Se on Rauta, joka panee terveen värin poskiin ja antaa voimaa ja tarmoa lihaksiin ja koko ruumiiseen. Nuga-Tone sisältää myöskin lääkelajin FOSFORIA—ainetta, joka on suuresta merkityksestä ruumiin hermostolle. Tämän lisäksi Nuga-Tone sisältää KUUSI muuta arvokasta laaketta. Naita erinomaisia perusaineita käyttävät monet parhaimmat tohtorit yli koko maailman auttaakseen Luontoa rakentamaan ja voimistuttamaan ruumista.

Nuga-Tone on erään Tohtorin erikoinen lääkemaarays, jonka hän on suunnitellut enemmän kuin 35 vuotta sitten ja määrännyt sitä potilailleen suurella menestyksellä. Tuhannet miehet ja naiset ylistävät Nuga-Tonea ja se on niin hyvää että ainoastaan yksi henkilö joka kolmesta sadasta on koskaan vaatinut rahojaan takaisin. Miksi? Siksi, että se on antanut heille paremman terveyden, enemmän voimaa ja suuremman onnen. Nuga-Tone sisältää luonnonomaisen ansion ja sen täytyy näyttää arvonsa toteen Teidänkin sairaudessanne, tahi muuten se ei maksa Teille penniäkään.

Meidän Rahanpalautus Takauksemme! Nuga-Tonen hinta on $1.00 pullolta, postikulut ja tulli vapaasti. Jokainen pullo sisältää 90 tablettia — yhden kuukauden hoidon. Te voitte ostaa 6 pulloa viidellä ($5.00) dollarilla. Ottakaa Nuga-Tonea 20 päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiinne, niin palauttakaa loppu lääkkeestä ja me palautamme Teille rahanne takaisin. Rohdoskauppiaat myyvät myöskin Nuga-Tonea samoilla ehdoilla ja sopimuksella. Katsokaa sopimusta paketissa.

20 PÄIVÄN RAHANPALAUTUS TAKAUSKUPONKI
NATIONAL LABORATORY, Dept. Fin. 21 —1018 S. Wabash Ave., Chicago.
HYVÄT HERRAT: Mukana seuraa $.............. jolla summalla lähettäkää minulle............pulloa Nuga-Tonea, postikulut ja tulli vapaasti. Minä otan Nuga-Tonea 20 päivää ja ellen ole täysin tyytyväinen, niin palautan lopun lääkkeestä takaisin ja Te palautatte minulle rahat.
Nimi..
Osoite..
Kaupunki..............................Valtio..................